

Forsikringsbetingelser for pensionsordninger i PensionDanmark A/S

Gældende pr. 1. marts 2025

Indhold

Afsnit A Generelle betingelser

Medlemmer i PensionDanmark	§ 1
Information til medlemmerne	§ 2
Oprettelse af pensionsordningen og ikrafttræden	§ 3
Ændring af pensionsordningen	§ 4

Afsnit B Indbetaling af bidrag og ophør af bidragsindbetalingen

Indbetaling af bidrag	§ 5
Valgfri indbetaling	§ 5, stk. 4
Overførsel af pensionsopsparring til PensionDanmark	§ 6
Indbetaling af pensionsbidrag ophører	§ 7
Bidragfri dækning	§ 7, stk. 1-4
Overgang til hvilende medlemskab	§ 7, stk. 5
Udbetaling af mindre hvilende pensionsopsparring	§ 7, stk. 6
Indbetaling for egen regning før 1. juni 2010	§ 7, stk. 7+8
Genoptagelse af overenskomstaftalt bidragsindbetaling	§ 7, stk. 9
Overførsel af pensionsopsparring fra PensionDanmark	§ 8
Udtræden af PensionDanmark, udtrædelsesgodtgørelse	§ 9

Afsnit C Betingelser for opsparringen ved alderspensionering

Fælles regler	§ 10
Opsparingsydelse	§ 10, stk. 1
Beregning og fastsættelse af opsparingsydelse	§ 10, stk. 2
Bestyrelsens adgang til at ændre vilkårene	§ 10, stk. 3
Regulering af de månedlige pensioner	§ 10, stk. 4
Valgmuligheder ved udbetaling af pensionsopsparring	§ 10a
Den løbende livsvarige alderspension	§ 11
Betingelser for udbetaling af alderspension	§ 11, stk. 1
Sikring af alderspensionen	§ 11, stk. 2-5
Alderspensionens udbetalingsmåde	§ 11, stk. 6
Forbehold for udbetalingsmåden	§ 11, stk. 7
Ratepension	§ 12
Betingelser for udbetaling af ratepension	§ 12, stk. 1
Ratepensionens udbetalingsmåde	§ 12, stk. 2-3
Forbehold for udbetalingsmåden	§ 12, stk. 4
Udbetaling af værdien af ekstra indskud	§ 12, stk. 5
Aldersopsparring og kapitalpension	§ 13
Betingelser for udbetaling af aldersopsparring og kapitalpension	§ 13, stk. 1-2
Rentetilskrivningen af opsparringen	§ 14

Afsnit D Betingelser for forsikringen ved visse kritiske sygdomme

Forsikringen ved visse kritiske sygdomme	§ 15, stk. 1-2
Regler for udbetaling/flergangsudbetaling	§ 15, stk. 3-6
Regler for valg af engangsbeløbets størrelse	§ 15, stk. 7-9
Regler for afslag på udbetaling	§ 15, stk. 10-15
Bestyrelsens adgang til at ændre vilkårene	§ 15, stk. 16

Afsnit E Betingelser for forsikringen ved førtids- og seniorpension samt ressourceforløb, Den Supplerende Arbejdsmarkedspension og opsparringssikring til visse fleksjobbere og tidlig udbetaling ved ressourceforløb

Forsikringen ved førtids- og seniorpension	§ 16, stk. 1-2
Regler for valg af pensionens størrelse	§ 16, stk. 5-7
Regler for udbetaling	§ 16, stk. 8-13
Regler for afslag på udbetaling	§ 16, stk. 14-20
Bestyrelsens adgang til at ændre vilkårene	§ 16, stk. 21
Den Supplerende Arbejdsmarkedspension	§ 16a

	Opsparingssikring til visse fleksjobbere	§ 16b
	Tidlig udbetaling ved ressourceforløb	§ 16c
Afsnit F	Betingelser for forsikringen ved tab af erhvervsevnen (Falck)	
	Fælles regler for forsikringen ved erhvervsevnetab	§ 17, stk. 1-7
	Invalidepension og opsparingssikring – varigt EET før 1. april 2014	§ 18
	Regler for udbetaling ved varigt EET	§ 18, stk. 1-11, stk. 14
	Regler for afslag på udbetaling ved varigt EET	§ 18, stk. 12-13
	Varigt EET den 1. april 2014 eller senere	§ 18a
	Invalidepension – midlertidig uarbejdsdygtighed før 1. april 2014	§ 19
	Regler for udbetaling ved midlertidig UA før 1. april 2014	§ 19, stk. 1-6
	Invalidepension – midlertidig uarbejdsdygtighed efter 1. april 2014	§ 19a
Afsnit G	Betingelser for forsikringen ved dødsfald	
	Forsikringen ved dødsfald	§ 20, stk. 1-2
	Bestyrelsens adgang til at ændre vilkårene	§ 20, stk. 3
	Regler for hvem, der skal have beløbet	§ 20, stk. 4-6
	Regler for valg af mindstebeløbets størrelse	§ 20, stk. 7-9
	Regler for udbetaling	§ 20, stk. 10-12
	Regler for afslag på udbetaling af mindstebeløb	§ 20, stk. 13
	Løbende børnepension	§ 21, stk. 1-2
Afsnit H	Betingelser for PensionDanmark Sundhedsordning	
	Ydelserne i sundhedsordningen	§ 22, stk. 1
	Bidraget til sundhedsordningen	§ 22, stk. 2
	Tilvalg af sundhedsordningen	§ 22, stk. 3
Afsnit I	Betingelser for forsikringen ved Loss of License	
	Forsikringen ved Loss of License	§ 23, stk. 1-3
	Regler for udbetaling	§ 23, stk. 4-5, stk. 7
	Regler for ophør af forsikringen	§ 23, stk. 6
	Bestyrelsens adgang til at ændre vilkårene	§ 23, stk. 8
Afsnit J	Øvrige generelle betingelser	
	Generelt om udbetaling, fx til NemKonto	§ 24
	Det tekniske grundlag	§ 25
	Indskrænkning i forsikringsdækningen	§ 26
	Urigtige oplysninger	§ 27
	Dispositionsmuligheder	§ 28
	Klagebehandling	§ 29
	Persondatabehandling	§ 30
	Særlige regler for medlemmer i fleksjob/støttet beskæftigelse	
	Opsparingssikring for fleksjobbere	16b
	Fleksjob ved optagelsen	§ 16, stk. 3, § 17, stk. 3
	Fleksjob under det aktive medlemskab	§ 16, stk. 4, § 17, stk. 4
Bilag til B	Regulativ for valgfri indbetaling	
Bilag til C	Betingelser for medlemmernes valg af investeringsaktiver tilknyttet pensionsopsparingen til kapital- og ratepension samt aldersopsparing (Frit Puljevalg)	
Bilag til D	Specifikation af visse kritiske sygdomme	
Bilag til H	Betingelser for PensionDanmark Sundhedsordning	

Afsnit A Generelle betingelser for pensionsordninger i PensionDanmark

§ 1. Medlemmer i PensionDanmark

- Stk. 1.* Forsikringstageren, forsikrede og ejer af pensionsordningen er den enkelte lønmodtager – i disse forsikringsbetingelser med bilag benævnt ”medlemmet”.
- Stk. 2.* Forsikringsbetingelserne gælder for pensionsordninger, som er oprettet på baggrund af kollektive overenskomster, aftaler og lignende, hvor pensionsordningen er en obligatorisk del af medlemmets ansættelsesforhold.

Selvstændige erhvervsdrivende og deres medarbejdende ægtefæller, ejere, medejere, direktører i aktieselskaber, anpartshavere og lignende kan derfor ikke oprette pensionsordning i PensionDanmark. Ved medarbejdende ægtefælle forstås en person, der er gift med den selvstændige erhvervsdrivende og arbejder i dennes virksomhed.

- Stk. 3.* Forsikringsbetingelserne gælder for pensionsordninger for medlemmer af den tidligere Arbejderbevægelsens Pensionskasse, som har valgt at overgå til ny pensionsordning, og for pensionsordninger for medlemmer, der er ansat i arbejderbevægelsens faglige, kooperative og kulturelle organisationer, virksomheder og institutioner (det fastansatte personale og valgte fuldt beskæftigede tilidsmænd), som er optaget i PensionDanmark den 1. september 2002 eller senere. Det er en forudsætning, at pensionsordningen er oprettet på baggrund af kollektive overenskomster, aftaler og lignende, og at pensionsordningen er en obligatorisk del af ansættelsesforholdet.

- Stk. 4.* Forsikringsbetingelserne gælder for pensionsordninger for medlemmer, der er ansat i Falck Danmark A/S, når pensionsordningen er placeret i PensionDanmark. Det er en forudsætning, at pensionsordningen er oprettet på baggrund af kollektive overenskomster, aftaler og lignende, og at pensionsordningen er en obligatorisk del af ansættelsesforholdet.

- Stk. 5.* Forsikringsbetingelserne gælder for pensionsordninger etableret før den 1. juni 2011, som er oprettet på baggrund af en rammeaftale med en arbejdsgiverorganisation eller et fagforbund om pensionsordning for arbejdsgiverforeningens medlemmer / fagforbundets tidligere medlemmer, som er påbegyndt selvstændig erhvervsvirksomhed. Virksomheden skal være overenskomstmæssigt forpligtet til at indbetale pensionsbidrag for virksomhedens lønmodtagere til PensionDanmark. Direktører i aktieselskaber, anpartshavere, ejere og medejere samt selvstændige erhvervsdrivende og deres medarbejdende ægtefæller kan kun optages i PensionDanmark efter denne bestemmelse. Det er en forudsætning, at PensionDanmark kan acceptere tilmeldingen, og at medlemmet kan afgive erklæring om at være fuldt arbejdsdygtigt på optagelsestidspunktet.

Etableringen af sådanne nye pensionsordninger er ophørt med virkning fra den 1. juni 2011. Den nævnte personkreds kan derfor ikke længere oprette pensionsordning i PensionDanmark, jf. stk. 2.

- Stk. 6.* Forsikringsbetingelserne gælder for pensionsordninger for medlemmer, der blandt andet på grund af helbredet er ansat i job på særlige vilkår, hvad enten det er med eller uden offentlige tilskud, som fx fleksjob, job med løntilskud, virksomhedsrevalidering, arbejdsprøvning og § 56-aftaler.

For disse medlemmer gælder særlige regler for forsikringen ved førtids- og seniorpension samt ved tab af erhvervsevnen, jf. § 16, stk. 3 og 4 og § 17, stk. 3 og 4. Det er ikke en forudsætning for at anvende de nævnte regler, at det offentlige yder tilskud til ansættelsesforholdet. Reglerne gælder, uanset hvornår PensionDanmark får oplyst, at medlemmet er ansat i job på særlige vilkår.

- Stk. 7.* Forsikringsbetingelserne gælder sammen med regulativ for valgfri indbetaling, når medlemmet benytter muligheden for efter eget valg at indbetale til pensionsordningen, herunder når tidligere medlemmer, der ansættes i en stilling, der ikke er omfattet af en kollektiv overenskomst med indbetaling til PensionDanmark eller ansættes i en stilling med valgfri pensionsvilkår på en medlemsvirksomhed og inden overgangen til hvilende medlemskab, og indgår aftale med virksomheden om at videreføre pensionsordningen i PensionDanmark.

- Stk. 8.* Forsikringsbetingelserne træder uden varsel i kraft den 1. marts 2025 og erstatter de tidligere gældende forsikringsbetingelser. Hvis der er fastsat et andet ikrafttrædelsestidspunkt, står det i den enkelte bestemmelse. Forsikringsbetingelserne kan udskrives fra PensionDanmarks hjemmeside pension.dk.
- Stk. 9.* For pensionsordninger i PensionDanmark gælder reglerne i lov om forsikringsaftaler og dansk rets almindelige regler, medmindre andet er bestemt i forsikringsbetingelserne.

§ 2. Information til medlemmerne og begunstigede

- Stk. 1.* Når pensionsordningen bliver oprettet, sender PensionDanmark et velkomstbrev til medlemmets Mit.dk med information om pensionsordningen. Medlemmet bliver samtidig oplyst om, at fremtidige meddelelser fra PensionDanmark også vil blive sendt til medlemmets Mit.dk. Meddelelser vil dog blive fremsendt til medlemmerne på papir, hvis lovgivningen foreskriver dette.

Medlemmer, der kan dokumentere, at de er blevet fritaget for digital post, kan på anmodning få tilsendt papirbreve.

Velkomstbrevet indeholder link til det sted på selskabets hjemmeside, hvor medlemmet kan få et overblik over pensionsordningens generelle indhold, ligesom medlemmet efter log-in med MitID til de lukkede sider kan se sine egne forsikringer og pensionsopsparing. Retten til ydelserne er betinget af, at forudsætningerne og betingelserne for den enkelte ydelse er opfyldt.

Medlemmet har således døgnet rundt adgang til information om sin pensionsordning.

Hjemmesiderne bliver løbende opdateret.

Hvis der sker ændringer i gældende regler, bliver medlemmet informeret om ændringerne på PensionDanmarks åbne hjemmeside. Ved væsentlige ændringer sendes også særskilt meddelelse til det enkelte medlems Mit.dk eller på papir, når det skønnes nødvendigt.

PensionDanmarks information til medlemmerne sker i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om information om livsforsikringsaftaler.

- Stk. 2.* Ved medlemskabets ophør vil breve, der tidligere er lagt ind i medlemmets elektroniske indbakke på pension.dk, blive overflyttet til medlemmets Mit.dk, for at medlemmet fortsat har adgang til dem.
- Stk. 3.* Når selskabet fra CPR-registret modtager besked om et medlems død samt oplysninger om medlemmets ægtefælle, sender selskabet straks besked til ægtefællens eller en navngiven begunstigedes Mit.dk om dennes ret til udbetaling på grund af medlemmets død. Tilsvarende gør sig gældende, hvis nærmeste pårørende er afdødes livsarvinger.

§ 3. Oprettelse af pensionsordningen og ikrafttræden

- Stk. 1.* Pensionsordningen oprettes, når arbejdsgiveren indberetter og indbetaler pensionsbidrag for en eller flere ansatte i henhold til kollektiv overenskomst, aftale eller lignende. Der oprettes kun én pensionsordning, uanset om der kommer indbetalinger fra flere arbejdsgivere. Indberetning og indbetaling af pensionsbidrag kan alene ske med frigørende virkning efter PensionDanmarks anvisninger, som findes på selskabets hjemmeside. Først når medlemskabet er registreret, kan medlemmet søge om ydelser fra forsikringerne og PensionDanmark Sundhedsordning.
- Stk. 2.* Pensionsordningen træder i kraft fra det tidspunkt, hvor pensionsordningen i henhold til kollektiv overenskomst, aftale eller lignende udgør en obligatorisk del af ansættelsesforholdet, hvis PensionDanmark senest to lønudbetalingsperioder efter dette tidspunkt har modtaget indberetning og indbetaling af pensionsbidrag for medlemmet, jf. stk. 1.

Stk. 3. Hvis PensionDanmark modtager indberetning om betaling af pensionsbidrag mere end to lønuddbetalingsperioder, efter at pensionsordningen i henhold til kollektiv overenskomst, aftale eller lignende udgør en obligatorisk del af ansættelsesforholdet, træder pensionsordningen, herunder eventuelle forsikringer og PensionDanmarks sundhedsordning, først i kraft, når PensionDanmark har modtaget indberetningen og indbetaling af pensionsbidrag for medlemmet.

Stk. 4. Hvis indbetalingen fra arbejdsgiveren ikke er tilstrækkelig til at betale for alle forsikringer, PensionDanmark Sundhedsordning og omkostninger, bliver pensionsordningen oprettet uden forsikringer og PensionDanmark Sundhedsordning.

Hvis medlemmet bliver omfattet af forsikringer og PensionDanmark Sundhedsordning, kan ydelserne af samme grund bortfalde på et senere tidspunkt.

Stk. 5. Uanset bestemmelserne i stk. 1-4 kan pensionsordningen ikke oprettes, hvis PensionDanmark ikke må oprette medlemskabet på grund af reglerne i hvidvaskloven. Hvis et medlemskab medfører, at PensionDanmark vurderer, at der vil være en nærliggende risiko for, at PensionDanmark ikke vil kunne overholde hvidvasklovgivningen, kan det have konsekvenser for medlemskabet, herunder at PensionDanmark beslutter afvikling heraf.

§ 4. Ændring af pensionsordningen

Stk. 1. PensionDanmark er et arbejdsmarkedsrelateret livsforsikringsselskab, der ejes af overenskomstparterne (fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer). I PensionDanmarks bestyrelse sidder repræsentanter for overenskomstparterne. Disse repræsentanter træffer beslutning om pensionsordningens indhold mv. på medlemmernes vegne i medfør af den fuldmagt, som følger af, at pensionsordningen er en del af den kollektive overenskomst.

Stk. 2. Som følge af fuldmagtsforholdet, jf. stk. 1, kan alle regler i forsikringsbetingelserne uden varsel ændres efter beslutning i PensionDanmarks bestyrelse. Ændringerne udspringer ofte af ændret skatte- og sociallovgivning, men kan fx også skyldes specifikke ønsker fra fagforbundene og arbejdsgiverforeningerne eller som led i PensionDanmarks forretningsudvikling. Forslag til ændringer udarbejdes af selskabets fageksperter og behandles tværfagligt og godkendes af direktionen. Herefter bliver forslaget forelagt bestyrelsen til godkendelse.

Stk. 3. Ændringerne i medfør af stk. 2 kan fx betyde, at

- > en ydelse kan begrænses, fx at ophørstidspunktet for en forsikringsydelse fremrykkes.
- > en ydelse kan stige, fx på grund af ændringer i lønniveauet på overenskomstområdet.
- > en forsikring kan udvides, fx til at omfatte flere ydelser.
- > en ydelse kan bortfalde, fx på grund af lovændring.

Stk. 4. Hvis pensionsordningen senere bliver ændret på grund af bestyrelsens beslutning, og ændringen betyder, at medlemmet bliver omfattet af flere, færre eller andre ydelser, bliver pensionsordningen fuldstændig omregnet med virkning fra det tidspunkt, hvor ændringen til de nye ydelser træder i kraft.

Afsnit B Indbetaling af bidrag og ophør af bidragsindbetalingen

§ 5. Indbetaling af bidrag

Stk. 1. Pensionsbidragets størrelse er fastsat i de gældende overenskomster, aftaler og lignende, hvormed pensionsordningen er oprettet. Pensionsbidraget forfalder til betaling månedsvis bagud.

Stk. 2. Pensionsbidrag indbetales til PensionDanmark en gang månedligt, medmindre andet er aftalt. Sidste rettidige indbetalingsdag er den 10. i måneden efter forfaldsmåneden. Engangsindskud indbetales, når aftalen indgås.

Stk. 3. Hvis pensionsbidragene bliver indbetalt efter sidste rettidige indbetalingsdag, jf. stk. 2, kan PensionDanmark beregne et rentetillæg samt et ekspeditionsgebyr.

- Stk. 4.* Medlemmet kan vælge mellem flere muligheder, hvis medlemmet ønsker at indbetale til pensionsordningen i PensionDanmark fx:
- > ekstra bidrag eller indskud til ratepension
  - > ekstra bidrag eller indskud til aldersopsparing
  - > ekstra bidrag eller indskud til livsvarig pension
  - > overførsel af pensionsopsparing fra tidligere ansættelsesforhold
  - > overførsel af privat pensionsopsparing
  - > selvbetaling via arbejdsgiver

Reglerne for medlemmernes valgfri indbetaling står i regulativ for valgfri indbetaling, § 1, § 3 og § 4, som er bilag til afsnit B.

- Stk. 5.* Alle indbetalinger forrentes fra det tidspunkt, den enkelte indbetaling bliver konteret på medlemmets pensionsordning.

§ 6. Overførsel af pensionsopsparing til PensionDanmark

- Stk. 1.* Når medlemmet bliver optaget i PensionDanmark, kan medlemmet vælge at overføre sin pensionsopsparing fra tidligere ansættelsesforhold og sin private pensionsopsparing til PensionDanmark, jf. regulativ for valgfri indbetaling § 3, som er bilag til afsnit B.

Det overførte beløb bliver brugt til at forhøje medlemmets pensionsopsparing i PensionDanmark.

Der oprettes en særskilt pensionsopsparing, hvis medlemmet ved overførsel tidligst tre år før pensionsudbetalingsalderen, jf. § 11, stk. 1, har valgt, at pensionsydelsen for det overførte beløb skal beregnes uden brug af en stabiliseringsmekanisme, jf. § 14, stk. 1.

- Stk. 2.* Overførsel af medlemmets pensionsopsparing sker efter et særligt regelsæt, som PensionDanmark har anmeldt til finanstilsynet.

§ 7. Indbetalingen af pensionsbidrag ophører

- Stk. 1.* Hvis indbetalingen af pensionsbidrag, jf. § 5 stk. 1, ophører, og medlemmet er omfattet af forsikringer og PensionDanmark Sundhedsordning, fortsætter disse i en periode, dog kun så længe medlemmets pensionsopsparing kan betale for forsikringerne, PensionDanmark Sundhedsordning og omkostninger, ligesom den enkelte forsikring kan ophøre før på grund af det aldersbetingede ophørstidspunkt. Det kaldes bidragsfri dækning.

Det gælder dog ikke, hvis indbetalingen af pensionsbidrag ophører, fordi en virksomhed fejlagtigt har indbetalt til PensionDanmark. I det tilfælde overgår medlemmet til hvilende medlemskab, jf. stk. 5, når fejlen opdages. Tilsvarende gælder for medlemmer, der ikke er omfattet af forsikringer og PensionDanmark Sundhedsordning.

- Stk. 2.* Medlemmet kan vælge op til 60 måneders bidragsfri dækning, dog kun så længe medlemmets pensionsopsparing kan betale for forsikringerne, PensionDanmark Sundhedsordning og omkostninger. Forsikringerne ved visse kritiske sygdomme og førtids- og seniorpension, fleksjob samt tidlig udbetaling ved ressourceforløb kan bortfalde i den forlængede bidragsfri dækning, jf. stk. 4, § 15, stk. 11 og § 16, stk. 17.

- Stk. 3.* Medlemmet, jf. § 7, stk. 1, 1. afsnit, kan også vælge, at den bidragsfri dækning skal ophøre. Den bidragsfri dækning ophører fra den 1. i måneden efter, at PensionDanmark har modtaget medlemmets valg dog tidligst fra det tidspunkt, hvor medlemmet registreres som bidragsfrit dækket i selskabet.

- Stk. 4.* Hvis medlemmet, jf. § 7, stk. 1, 1. afsnit, ikke vælger, vil forsikringerne og PensionDanmark Sundhedsordning fortsætte i op til 12 måneder afhængig af pensionsopsparingens størrelse, jf. stk. 1. Medlemmet, jf. § 7, stk. 1, 1. afsnit, kan herefter vælge at forlænge forsikringerne og PensionDanmark Sundhedsordning, idet den samlede bidragsfri dækningsperiode højst kan udgøre 60 måneder, jf. stk. 1 og 2. Forsikringerne ved visse kritiske sygdomme og førtids- og seniorpension, fleksjob samt tidlig udbetaling ved ressourceforløb kan bortfalde i den forlængede bidragsfri dækning, jf. stk. 2.

- Stk. 5.* Når bidragsindbetalingen, jf. § 7, stk. 1, 2. afsnit, eller den bidragsfri dækning ophører, overgår medlemmet til hvilende medlemskab, jf. dog stk. 6 og 7, og alle forsikringer og PensionDanmark Sundhedsordning bortfalder. Medlemmer, der overgår til hvilende medlemskab fra og med den 1. september 2021, og som har en samlet pensionsopsparing fra den obligatoriske bidragsindbetaling på mindst 50.000 kr., vil fortsat være omfattet af PensionDanmark Sundhedsordning, medmindre det enkelte medlem over for selskabet fravælger den.
- Stk. 6.* Hvis værdien af pensionsopsparingen er lavere end den af selskabet fastsatte mindsteværdi, når perioden med bidragsfri dækning ophører, bliver den opsparede værdi i stedet for udbetalt til medlemmet efter fradrag af afgift til staten. Forsikringerne, PensionDanmark Sundhedsordning og medlemskabet ophører ved udbetalingen af værdien. Udbetalingen sker til medlemmets Nem-Konto.
- Stk. 7.* Før den 1. juni 2010 kunne medlemmet vælge at fortsætte forsikringerne og fortsat spare op ved selv at indbetale bidrag efter aftale med PensionDanmark, jf. regulativ for valgfri indbetaling § 2, som er bilag til afsnit B.
- Stk. 8.* Hvis medlemmet før den 1. juni 2010 har indgået aftale om at indbetale bidrag for egen regning, jf. stk. 7, og medlemmets indbetaling ophører, gælder reglerne i stk. 1-6.
- Stk. 9.* Hvis der senere bliver indbetalt pensionsbidrag fra et nyt ansættelsesforhold, jf. § 1, efter at medlemmet er overgået til hvilende medlemskab, bliver pensionsordningen genoptaget efter de regler, der gælder for oprettelse af nye pensionsordninger, jf. § 3, og der vil ske fuldstændig omregning af pensionsordningen, jf. § 4, stk. 3.

§ 8. Overførsel af pensionsopsparing fra PensionDanmark

- Stk. 1.* Hvis den seneste kollektive overenskomst, som dannede grundlag for den obligatoriske bidragsindbetaling til PensionDanmark for medlemmet, indeholder vilkår for overførsel af pensionsopsparingen, kan medlemmet overføre pensionsopsparingen i overensstemmelse med disse vilkår til en anden obligatorisk pensionsordning, når indbetalingen af det obligatoriske pensionsbidrag ophører ved medlemmets fratræden. Overførslen kan først gennemføres, når medlemmet er registreret som bidragsfrit dækket i selskabet.
- Stk. 2.* Hvis den kollektive overenskomst ikke indeholder vilkår for overførsel af pensionsopsparingen, kan medlemmet overføre pensionsopsparingen til en anden obligatorisk eller frivillig pensionsordning, når indbetalingen af det obligatoriske pensionsbidrag til PensionDanmark ophører ved medlemmets fratræden. Ved en "frivillig pensionsordning" forstås en ordning, hvor virksomheden har truffet aftale med pensionselskabet om, at medarbejderne kan blive omfattet af en pensionsordning samt indholdet af denne. Overførslen kan først gennemføres, når medlemmet er registreret som bidragsfrit dækket i selskabet.
- Stk. 3.* Forsikringerne, PensionDanmark Sundhedsordning og medlemskabet af PensionDanmark ophører på overførselstidspunktet. Der er ingen fortrydelsesret, efter at medlemskabet er ophørt, da pensionsordningen ikke kan genetableres, medmindre betingelserne i § 1 er opfyldt.
- Stk. 4.* Selvom pensionsopsparingen overføres til en anden pensionsordning, kan den værdi, der er opsparret, mens pensionsordningen i henhold til kollektiv overenskomst, aftale eller lignende udgjorde en obligatorisk del af ansættelsesforholdet, tidligst udbetales ved opnåelse af pensionsudbetalingsalderen, jf. pensionsbeskatningsloven § 1a.
- Stk. 5.* Overførsel kan ikke ske efter, at medlemmet har valgt at få pensionsopsparingen helt eller delvist udbetalt efter opnåelse af pensionsudbetalingsalderen.
- Stk. 6.* Værdien af pensionsopsparingen fastsættes i overensstemmelse med det til enhver tid anmeldte tekniske grundlag, jf. § 25.
- Stk. 7.* Overførsel af værdien af pensionsopsparingen sker efter et særligt regelsæt, som PensionDanmark har anmeldt til Finanstilsynet.

§ 9. Udtræden af PensionDanmark, udtrædelsesgodtgørelse samt delvist tilbagekøb

- Stk. 1.* Efter fratrædelsen kan medlemmet vælge at få udbetalt værdien af pensionsopsparingen, hvis medlemmet tager varigt ophold i udlandet, dog undtaget Færøerne og Grønland. Det er en

forudsætning, at medlemmet kan forevise den dokumentation, som PensionDanmark finder nødvendig, som bevis for opholdets varige karakter. Udbetaling kan først ske, når medlemmet registreres som bidragsfrit dækket i selskabet.

- Stk. 2.* Det er desuden en forudsætning for udbetaling af værdien af pensionsopsparingen, at medlemmet ikke er ansat i en stilling, hvor pensionsordningen i henhold til kollektiv overenskomst, aftale eller lignende udgør en obligatorisk del af ansættelsesforholdet, og at medlemmet ikke modtager supplerende førtids- og seniorpension/invalidepension fra PensionDanmark.
- Stk. 3.* Har medlemmet har pensionsordning som nævnt i § 1, stk. 5, kan medlemmet til enhver tid vælge at få udbetalt værdien af denne pensionsopsparing. Hvis en del af værdien hidrører fra indbetaling af pensionsbidrag, mens forsikringen i henhold til kollektiv overenskomst, aftale eller lignende udgjorde en obligatorisk del af ansættelsesforholdet, kan denne del kun udbetales efter stk. 1 og 2.
- Stk. 4.* Forsikringerne, PensionDanmark Sundhedsordning og medlemskabet af PensionDanmark ophører, når værdien af pensionsopsparingen bliver udbetalt. Udbetalingen sker til medlemmets NemKonto. Hvis medlemmet ikke længere har NemKonto, udbetales pensionsopsparingen til en anden konto tilhørende medlemmet. Udbetaling kan ikke ske på anden måde eller til andre end medlemmet.
- Stk. 5.* Medlemmer, der har pensionsopsparing omfattet af pensionsbeskatningsloven § 53 A, fordi medlemmet i en periode har været skattefritaget til Danmark på grund af udstationering, kan i det år, hvor den fulde skattepligt til Danmark genindtræder, på anmodning få udbetalt et beløb fra pensionsopsparingen omfattet af pensionsbeskatningsloven § 53 A til dækning af kapitalindkomstskatten af afkastet på denne pensionsopsparing. Der er kun ret til et udbetalingsbeløb efter denne bestemmelse. Medlemmet skal indsende nødvendig dokumentation, jf. § 24, stk. 4, så PensionDanmark kan vurdere, hvilket beløb der kan udbetales efter bestemmelsen.
- Stk. 6.* Værdien af pensionsopsparingen opgøres i overensstemmelse med det til enhver tid anmeldte tekniske grundlag, jf. § 25.

Afsnit C. Betingelser for opsparingen ved alderspensionering

Dette afsnit indeholder de særlige regler, der gælder for opsparingen ved alderspensionering sammen med de generelle forsikringsbetingelser.

§ 10. Fælles regler for opsparingen ved alderspensionering

- Stk. 1.* Opsparingen ved alderspensionering kan bestå af en aldersopsparing, en livsvarig pension og en ratepension samt en kapitalpension.
- Stk. 2.* Den livsvarige pension, rate- og kapitalpensionen samt aldersopsparingen beregnes og fastsættes på grundlag af de til enhver tid gældende tekniske grundlag og dertil hørende satser, jf. § 25.

Pensionernes størrelse er ugaranteret og afhænger af den samlede bidragsindbetaling, jf. § 5-6, rentetilskrivningen, jf. § 14, samt de faktorer, som indgår i det tekniske grundlag fx forventet levetid, omfanget af førtidspensionering, omkostninger, rente og inflation.

Når der sker ændringer i det tekniske grundlag, herunder i ovennævnte faktorer, kan størrelsen på pensionerne også blive ændret.

- Stk. 3.* PensionDanmarks bestyrelse kan løbende ændre vilkårene for udbetaling og tilkendelse af opsparingen ved alderspensionering.
- Stk. 4.* For livsvarige pensioner og/eller ratepensioner, der er under udbetaling, gælder, at de månedlige pensioner normalt reguleres primo hvert kalenderår.

Pensionerne kan reguleres op såvel som ned pga. rentetilskrivning, jf. § 14, stk. 1, og som følge af de faktorer, som indgår i det tekniske grundlag, jf. § 25, som fx forventet levetid, omfanget af førtidspensioner, omkostninger, rente og inflation.

§ 10a. Valgmuligheder ved udbetaling af pensionsopsparingen

- Stk. 1.* Medlemmet har flere valgmuligheder for udbetaling af pensionerne i §§ 11-13.

Stk. 2. Medlemmet kan vælge, at både ratepensionen og den livsvarige pension skal udbetales med det fulde pensionsbeløb. Det kaldes alderspensionering.

Ved alderspensionering bortfalder forsikringerne. Hvis pensionerne udbetales månedligt, bortfalder forsikringerne, men medlemmet vil dog fortsat være omfattet af sundhedsordningen, medmindre medlemmet fravælger den, jf. § 22, hvorved sundhedsordningen også bortfalder.

Hvis medlemmet alderspensioneres og samtidig får udbetalt hele pensionsopsparingen som engangsbeløb, bortfalder forsikringerne og sundhedsordningen, og medlemskabet ophører.

Hvis der efter alderspensionering indbetales pensionsbidrag, bliver medlemmet på ny omfattet af forsikringer og sundhedsordningen i henhold til den gældende overenskomst og gældende regler. Den del af pensionsbidraget, der anvendes til pensionsopsparing, bliver indbetalt på en ny aldersopsparing. Hvis bidragsindbetalingen overstiger indbetalingsloftet for aldersopsparingen, fordeles det overskydende bidrag normalt med 50 pct. på en ny ratepension og 50 pct. på en ny livsvarig pension. Hvis indbetalingsloftet for ratepension også overskrides, vil der herefter kun ske fordeling til den livsvarige pension.

Stk. 3. Medlemmet kan vælge at få udbetalt ratepensionen eller den livsvarige pension, uden at medlemmet alderspensioneres. Det kaldes delpensionering.

Medlemmet kan vælge:

- > at ratepensionen bliver udbetalt med fuldt pensionsbeløb, mens den livsvarige pension bliver stående eller omvendt.
- > at begge pensioner bliver udbetalt med en procentandel på op til 75 pct., men således at den pensionsopsparing, der ikke udbetales, for hver pension skal udgøre mindst 10.000 kr.

Når medlemmet vælger delpensionering, er medlemmet fortsat omfattet af forsikringerne og sundhedsordningen efter de gældende regler.

Får medlemmet udbetalt supplerende førtidspension, kan medlemmet ved delpensionering fortsat få udbetalt denne pension indtil ophørstidspunktet for forsikringen ved førtidspension.

Hvis der efter delpensionering indbetales pensionsbidrag, bliver den del af pensionsbidraget, der anvendes til pensionsopsparing, indbetalt på en ny aldersopsparing. Hvis bidragsindbetalingen overstiger indbetalingsloftet for aldersopsparingen, fordeles det overskydende bidrag normalt med 50 pct. på en ny ratepension og 50 pct. på en ny livsvarig pension. Hvis indbetalingsloftet for ratepension også overskrides, vil der herefter kun ske fordeling til den livsvarige pension.

Stk. 4. Medlemmet kan vælge følgende udbetalingsmåder:

- 1 Aldersopsparingen er et engangsbeløb, som kan udbetales med fuldt beløb, med procentandele, eller som månedlig ratepension.
- 2 Hvis aldersopsparingen udbetales som månedlig ratepension, vælger medlemmet udbetalingsperioden. Alderspensionen skal senest være udbetalt 20 år efter opnåelse af folkepensionsalderen.
- 3 Hvis aldersopsparingen udbetales som månedlig ratepension, kan medlemmet til enhver tid vælge at ændre udbetalingsperioden, stoppe udbetalingen eller få udbetalt de resterende månedlige rater som et engangsbeløb.
- 4 Ratepensionen og den livsvarige pension udbetales som hovedregel månedligt uanset pensionsbeløbets størrelse. Medlemmet vælger udbetalingsperioden for ratepensionen, som kan være 10-30 år, dog kun det antal år som er muligt efter pensionsbeskatningsloven.
- 5 Den livsvarige pension, der er opsparet for de obligatoriske pensionsbidrag og selvbetalerbidrag kan udbetales som engangsbeløb med fradrag af 40 pct. statsafgift, hvis den er mindre end 12.300 kr. årligt (2024).
- 6 Ratepensionen og den livsvarige pension, der er opsparet for de obligatoriske pensionsbidrag, kan udbetales som engangsbeløb med fradrag af 40 pct. statsafgift, hvis det samlede pensionsbeløb er mindre end 12.300 kr. årligt (2024), efter at ratepensionen er omregnet til livsvarig pension.

- 7 Kapitalpensionen kan udbetales med fuldt beløb eller i procentandele
- 8 Kapitalpensionen kan flyttes til og udbetales som ratepension.
- 9 Kapital- og ratepensionen kan flyttes sammen eller hver for sig til og udbetales som livsvarig pension.
- 10 Værdien af pensionsopsparing, der er opnået for private indskud og bidrag, kan til enhver tid udbetales som engangsbeløb efter fradrag af statsafgift på 60 pct.
- 11 Pensionsopsparingen opnået for obligatoriske pensionsbidrag uden bortseelsesret, jf. pensionsbeskatningsloven § 53 A, udbetales valgfrit efter medlemmets ønske

Når udbetalingen er begyndt, kan medlemmet senere vælge, at:

- a overføre ratepensionen til den månedlige livsvarige pension.
- b stoppe udbetalingen af den månedlige livsvarige pension midlertidigt.
- c forlænge udbetalingsperioden for ratepensionen i det antal år, der er muligt efter pensionsbeskatningsloven samt ovenfor; ændringen sker da med virkning fra 1. januar året efter.

§ 11. Løbende livsvarig pension

Stk. 1. Medlemmet vælger hvornår, udbetalingen af den livsvarige pension skal begynde.

Den livsvarige pension kan dog tidligst udbetales fra den 1. i en måned efter, at medlemmet opnår pensionsudbetalingsalderen, jf. pensionsbeskatningsloven § 1a. Udbetalingen kan fx begynde ved 60 år, når pensionsordningen er oprettet før den 1. maj 2007. Bestemmelsen gælder også for opsparing, der er omfattet af reglerne i pensionsbeskatningsloven § 53 A.

Hvis medlemmet tidligere har valgt, at pensionsydelsen skal beregnes uden udjævningsmekanisme, jf. § 6, stk. 1, kan medlemmet på pensioneringstidspunktet vælge, at pensionsydelsen i hele udbetalingsperioden i stedet skal beregnes med en stabiliseringsmekanisme. Omvalget er bindende for medlemmet.

Stk. 2. På pensioneringstidspunktet bliver en del af den løbende livsvarige pension automatisk sikret i en periode. Det kaldes pensionssikring.

Sikringsperioden afhænger af medlemmets alder og udgør som udgangspunkt en periode på op til 10 år, ligesom medlemmets alder kan betyde, at den løbende livsvarige pension ikke kan sikres. Det skyldes regler i pensionsbeskatningsloven § 5, stk. 1.

Medlemmet kan på pensioneringstidspunktet efter de samme regler vælge en længere sikringsperiode, hvis det er muligt.

Stk. 3. Hvis medlemmet dør efter, at udbetalingen af den livsvarige pension er begyndt, men inden sikringsperioden udløber, bliver værdien af den livsvarige pension i resten af sikringsperioden, jf. stk. 2, udbetalt som et engangsbeløb efter fradrag af statsafgift og evt. boafgift, jf. § 24, stk. 6, til medlemmets nærmeste pårørende eller den, medlemmet har bestemt, skal have pengene, jf. § 20, stk. 4-6. Hvis den livsvarige pension udbetales med en procentandel, er det værdien af procentandelen i resten af sikringsperioden, der udbetales.

Stk. 4. Medlemmet kan på pensioneringstidspunktet fravælge pensionssikringen. Hvis medlemmet fravælger pensionssikringen, kan medlemmet dog fortryde fravalget senest 30 dage efter, at medlemmet har modtaget PensionDanmarks skriftlige bekræftelse på fravalget. Når fortrydelsesfristen udløber, er fravalget bindende for medlemmet. Ved fravalg af pensionssikring bliver størrelsen på den livsvarige pension ændret.

Stk. 5. Tilvalg af pensionssikring efter tidligere gældende regler er bindende for medlemmet.

Stk. 6. Den løbende livsvarige pension udbetales månedligt pr. den 1. i den måned, som udbetalingen vedrører og fortsætter til og med den måned, hvor medlemmet afgår ved døden.

Stk. 7. Om pensionen udbetales som månedlig livsvarig pension eller som engangsbeløb, kan først afgøres på det tidspunkt, hvor investeringsaktiverne, der er tilknyttet pensionen, bliver endeligt opgjort. Pensionen udbetales ikke på baggrund af de foreløbige beregninger, som medlemmet måtte modtage, inden den endelige opgørelse kan finde sted.

§ 12. Ratepension

Stk. 1. Medlemmet vælger hvornår, udbetalingen af ratepensionen skal begynde.

Ratepensionen kan dog tidligst udbetales fra den 1. i en måned efter, at medlemmet opnår pensionsudbetalingsalderen, jf. pensionsbeskatningsloven § 1a. Udbetalingen kan fx begynde ved 60 år, når pensionsordningen er oprettet før den 1. maj 2007.

Udbetalingen skal begynde senest 20 år efter, at medlemmet har opnået pensionsudbetalingsalderen. Hvis udbetalingen ikke påbegyndes, overføres pensionsopsparingen fra ratepensionen til den livsvarige pension. Bestemmelsen gælder også for opsparing, der er omfattet af reglerne i pensionsbeskatningsloven § 53 A.

Stk. 2. Ratepensionen udbetales månedligt pr. den 1. i den måned, som udbetalingen vedrører.

Ratepensionen udbetales i den periode, medlemmet har valgt, i overensstemmelse med reglerne om seneste udbetalingstidspunkt. Vælger medlemmet ikke, er perioden på 10 år.

Stk. 3. Hvis medlemmet dør efter udbetalingen af ratepensionen, er begyndt, men inden den valgte udbetalingsperiode udløber, bliver værdien af ratepensionen for den resterende udbetalingsperiode udbetalt som et engangsbeløb efter fradrag af statsafgift og evt. boafgift, jf. § 24, stk. 6, til medlemmets nærmeste pårørende eller den, medlemmet har bestemt, skal have pengene, jf. § 20, stk. 4-6. Hvis ratepensionen udbetales med en procentandel, er det værdien af den resterende udbetalingsperiode for procentandelen, der udbetales.

Stk. 4. Om ratepensionen udbetales som en månedlig pension, eller som et engangsbeløb, kan først afgøres på det tidspunkt, hvor investeringsaktiverne, der er tilknyttet ratepensionen, bliver endeligt opgjort. Ratepensionen udbetales ikke på baggrund af de foreløbige beregninger, som medlemmet måtte modtage, inden den endelige opgørelse kan finde sted.

Stk. 5. Har medlemmet pensionsordning som nævnt i § 1, stk. 5, kan den del af værdien af opsparingen, der ikke hidrører fra indbetalinger, hvor forsikringen i henhold til kollektiv overenskomst, aftale eller lignende udgjorde en obligatorisk del af et ansættelsesforhold, til enhver tid udbetales, når medlemmet anmoder om det.

§ 13. Aldersopsparing og kapitalpension

Stk. 1. Medlemmet vælger, hvornår aldersopsparingen skal udbetales.

Aldersopsparingen kan dog tidligst udbetales, når medlemmet opnår pensionsudbetalingsalderen, jf. pensionsbeskatningsloven § 1a. Bestemmelsen gælder også for opsparing, der er omfattet af reglerne i pensionsbeskatningsloven § 53 A.

Aldersopsparingen skal normalt udbetales senest 20 år efter, at medlemmet har opnået pensionsudbetalingsalderen.

Stk. 2. Reglerne i stk. 1 gælder også for medlemmer med kapitalpension.

§ 14. Rentetilskrivning af opsparingen

Stk. 1. Opsparingen til alderspensionering tilknyttes investeringsaktiver, der er sammensat efter PensionDanmarks valg. Sammensætningen af investeringsaktiver for det enkelte medlem kan gøres afhængig af medlemmernes alder.

PensionDanmark ejer investeringsaktiverne.

Medlemmet kan dog selv træffe valg om sammensætningen af investeringsaktiverne inden for de rammer, der stilles til rådighed af PensionDanmark.

Rammerne for medlemmernes valg af investeringsaktiver står i bilag til afsnit C "Betingelser for medlemmernes valg af investeringsaktiver tilknyttet pensionsopsparingen og indbetalingen hertil (Frit Puljevalg og risikoprofilvalg)".

Opsparingen tilskrives en rente, der svarer til det markedsmæssige afkast af investeringsaktiverne med fradrag af de skatter og omkostninger, der knytter sig hertil. Renten kan således være både positiv og negativ.

For alderspensionister, der påbegynder udbetaling af livsvarig pension, og for alderspensionister, der får reguleret udbetalingen af livsvarig pension, gælder, at udbetalingens størrelse fastsættes ved indregning af en forudsat rente og en stabiliseringsmekanisme, medmindre at sidstnævnte, jf. § 6, stk. 1, er fravalgt af medlemmet for det nævnte overførselsbeløb, jf. det anmeldte tekniske grundlag. Det betyder, at den livsvarige pension både kan blive reguleret positivt eller negativt i det efterfølgende år.

- Stk. 2.* For medlemmer, hvis løbende livsvarige pension er baseret på en mindsterente på 2,5 pct., gælder, at pensionsopsparingen derudover kan forrentes med en kontorente, som fastsættes i slutningen af året for det pågældende år.

Afsnit D Betingelser for forsikringen ved visse kritiske sygdomme

§ 15. Forsikringen ved visse kritiske sygdomme

- Stk. 1.* Dette afsnit indeholder de særlige regler, som gælder for forsikringen ved visse kritiske sygdomme, sammen med de generelle forsikringsbetingelser.
- Stk. 2.* Forsikringen ved visse kritiske sygdomme består af et engangsbeløb. Reglerne for engangsbeløbet fastsættes af PensionDanmarks bestyrelse.
- Stk. 3.* Følgende diagnosegrupper er omfattet af forsikringen ved visse kritiske sygdomme:
- 1 Ondartet kræft, herunder knoglemarvstransplantation
  - 2 Hjertesygdomme (blodprop i hjertet, dilateret og hypertrofisk kardiomyopati, kranspulsåreforkalkning og livstruende hjerterytmeforstyrrelser med indoperation af ICD-enhed, og kronisk hjertesvigt)
  - 3 Hjerteklapsygdomme (hjerteklapkirurgi og betændelse i venstresidige hjerteklapper)
  - 4 Sygdomme i aorta (hovedpulsåren)
  - 5 Hjerneblødning eller blodprop i hjernen (apopleksi)
  - 6 Sækformet udvidelse af hjernens pulsårer
  - 7 Visse godartede svulster i hjerne og rygmarv
  - 8 Følger efter borreliainfektion (TBE) i nervesystemet efter flåtbid
  - 9 Følger efter hjerne- eller hjernehindebetændelse
  - 10 Multipel sklerose (dissemineret sklerose) og Neuromyelitis optica
  - 11 Motorisk nervecellesygdom (MND)
  - 12 Visse typer af muskelsvind og akut AIDP
  - 13 Parkinsons sygdom og Lewy Body Demens
  - 14 Kronisk nyresvigt eller nyretransplantationer
  - 15 Organtransplantationer (hjerne, lunge(r), lever eller bugspytkirtel)
  - 16 AIDS
  - 17 Blindhed
  - 18 Døvhed
  - 19 Alzheimers sygdom
  - 20 Større forbrændinger, forfrysninger eller ætsninger
  - 21 Fremskreden Sklerodermi eller Wegeners granulomatose

Den enkelte diagnose i diagnosegrupperne 1-21 skal opfylde betingelserne i den sygdomsdefinition, der står i "Specifikation af visse kritiske sygdomme" i bilag til afsnit D.

- Stk. 4.* Medlemmet kan kun få udbetalt ét engangsbeløb inden for diagnosegrupperne 1-21. Der udbetales det engangsbeløb, der er gældende på diagnosetidspunktet.

For diagnosegruppe 1 "Ondartet kræft" gælder dog, at hvis medlemmet tidligere har fået diagnosticeret kræft, kan der – uanset om der tidligere er udbetalt engangsbeløb – være ret til udbetaling af engangsbeløbet, hvis:

- > medlemmet de sidste 7 år forud for den nye kræftdiagnose ikke har fået diagnosticeret eller været i behandling for kræft.
- > den nye kræftdiagnose er en anden type kræft og er stillet tidligst den 1. januar 2017.
- > der ikke er tale om recidiv eller metastaser fra tidligere kræftdiagnoser.

For diagnosegruppe 2 "Hjertesygdomme" gælder dog, at hvis medlemmet har fået diagnosticeret en blodprop i hjertet, der opfylder betingelserne i sygdomsdefinition 2a, og medlemmet mindst 7 år efter får foretaget en bypassoperation eller en ballonudvidelse på grund af kranspulsåreforkalkning, der opfylder betingelserne i sygdomsdefinition 2c, eller omvendt, hvor den seneste af de to diagnoser er stillet tidligst den 1. januar 2017, kan der være ret til udbetaling af engangsbeløbet, selvom der tidligere er udbetalt engangsbeløb. Sygdomsdefinitionerne er i bilag til afsnit D.

- Stk. 5.* Hvis medlemmet tidligere har fået stillet en diagnose inden for én diagnosegruppe, kan medlemmet ikke få udbetalt engangsbeløb for denne eller en anden diagnose i samme diagnosegruppe, jf. dog stk. 4. Det gælder, selvom medlemmet i mellemtiden har været erklæret rask.

Bestemmelsen omfatter alle tidligere diagnoser, hvor medlemmet har fået udbetalt engangsbeløb ved en kritisk sygdom, men også i de tilfælde, hvor der ikke er udbetalt engangsbeløb for den tidligere diagnose, fordi medlemmet ikke var omfattet af forsikringen på diagnosetidspunktet.

- Stk. 6.* Hvis medlemmet har fået udbetalt engangsbeløb for én diagnose, og medlemmet senere får en ny diagnose i en anden diagnosegruppe, skal der være mindst seks måneder mellem diagnosetidspunkterne for den diagnose, der senest er udbetalt engangsbeløb for, og den nyeste diagnose, for at der på ny kan udbetales engangsbeløb. Seneste diagnose skal være stillet den 1. januar 2010 eller senere.

- Stk. 7.* Medlemmet kan efter regler fastsat af PensionDanmark vælge at forhøje eller nedsætte engangsbeløbet. Ved forhøjelse af engangsbeløbet fastsættes prisen ud fra medlemmets alder, jf. stk. 16.

Hvis medlemmet ønsker at ændre engangsbeløbet, kan medlemmet gøre det på PensionDanmarks hjemmeside. Medlemmet kan også skrive eller ringe til PensionDanmark.

- Stk. 8.* Hvis medlemmet vælger at nedsætte engangsbeløbet, bliver engangsbeløbet sat ned den 1. i måneden efter, hvis PensionDanmark har modtaget medlemmets valg.

Hvis medlemmets valg modtages den 25. og valg måneden ud, bliver engangsbeløbet først sat ned den 1. en måned senere.

Valget slettes ved overgang til hvilende medlemskab, jf. § 7, stk. 9.

- Stk. 9.* Hvis medlemmet ønsker at forhøje engangsbeløbet, bliver engangsbeløbet forhøjet seks måneder efter den 1. i måneden efter, at PensionDanmark har modtaget medlemmets valg. Det betyder, at hvis PensionDanmark fx modtager medlemmets valg i januar 2024, træder forhøjelsen i kraft den 1. august 2024.

Hvis medlemmets valg modtages den 25. og valg måneden ud, bliver engangsbeløbet først forhøjet den 1. en måned senere, dvs. den 1. september 2024 i ovennævnte eksempel.

Engangsbeløbet bliver dog kun forhøjet, hvis medlemmet opfylder nedennævnte betingelser, både på det tidspunkt medlemmet vælger samt den 1. i måneden efter valget og på det tidspunkt, hvor forhøjelsen træder i kraft:

- > der bliver indbetalt pensionsbidrag fra arbejdsgiveren,
- > forsikringen er ikke ophørt,
- > medlemmet er ansat under en overenskomst, som giver mulighed for at vælge beløb

Hvis engangsbeløbet herefter bliver forhøjet, vil retten til senere udbetaling af det højere engangsbeløb være betinget af, at der efter en konkret vurdering af medlemmets helbredsforhold ikke er sammenhæng med en tidligere stillet kritisk sygdomsdiagnose, jf. § 15, stk. 3, ligesom

symptomerne på en kritisk sygdomsdiagnose ikke må være til stede på valg- og ikrafttrædelsestidspunktet.

Valget slettes ved overgang til hvilende medlemskab, § 7, stk. 9.

- Stk. 10.* Engangsbeløbet udbetales ikke, hvis diagnosen er stillet, før medlemmet bliver omfattet af forsikringen ved visse kritiske sygdomme, jf. tillige stk. 14.
- Stk. 11.* Engangsbeløbet udbetales ikke, hvis diagnosen er stillet, efter at medlemmet:
- > har forlænget den bidragsfri dækningsperiode, hvis medlemmet efter bidragsophør i PensionDanmark er optaget i en anden pensionsordning
  - > er blevet hvilende
  - > er ophørt i PensionDanmark
  - > er blevet alderspensioneret, jf. § 10a, stk. 2, eller
  - > har opnået den gældende ophørsalder på diagnosetidspunktet; for diagnoser, der er stillet før den 1. januar 2003, er ophørsalderen 60 år, for diagnoser stillet i perioden den 1. januar 2003 til den 31. december 2008 er ophørsalderen 62 år, og for diagnoser stillet i perioden den 1. januar 2009 til den 31. december 2015 er ophørsalderen 65 år.
- Stk. 12.* Engangsbeløbet udbetales ikke, hvis diagnosen er stillet, før diagnosen kom med på listen, jf. stk. 3 samt "Specifikation af visse kritiske sygdomme", hvor det er angivet, hvornår hver diagnose kom med.
- Stk. 13.* Engangsbeløbet udbetales ikke, hvis medlemmet får stillet en diagnose, men afgår ved døden, før PensionDanmark får medlemmets skriftlige ansøgning om udbetaling af engangsbeløbet.
- Stk. 14.* Engangsbeløbet udbetales ikke, hvis der er indbetalt pensionsbidrag fra arbejdsgiveren for mindre end 12 måneder inden for de sidste fire år, når symptomerne på diagnosen er til stede, allerede før medlemmet blev optaget i PensionDanmark. Ved fastsættelse af indbetalingsperioden medregnes ikke pensionsbidrag fra arbejdsgiveren for perioder med løn under sygdom, sygedagpenge fra arbejdsgiveren og lignende.
- Stk. 15.* Engangsbeløbet udbetales ikke, hvis arbejdsgiveren indbetaler pensionsbidrag for sent, og forsikringen ved visse kritiske sygdomme derfor ikke er trådt i kraft, når diagnosen bliver stillet, jf. 3, stk. 3.
- Stk. 16.* Engangsbeløbet er ugaranteret. Det betyder, at engangsbeløbet kan udgå, at størrelsen på engangsbeløbet kan ændres, og at de øvrige vilkår om udbetaling og tilkendelse, herunder udløbsalder, kan ændres efter bestyrelsens beslutning.

Det betyder også, at prisen kan ændres. Prisen beregnes og fastsættes på grundlag af det til enhver tid gældende tekniske grundlag og dertil hørende satser, jf. § 25.

Ændringerne sker normalt en gang om året og kan være i op- eller nedadgående retning og får virkning for såvel eksisterende som nye medlemmer.

Afsnit E Betingelser for forsikringen ved førtids- og seniorpension, Den Supplerende Arbejdsmarkedspension, opsparingssikring til visse fleksjobbere og tidlig udbetaling ved ressourceforløb

§ 16. Forsikringen ved førtids- og seniorpension

- Stk. 1.* Dette afsnit indeholder de særlige regler, der gælder for forsikringen ved førtids- og seniorpension, sammen med de generelle forsikringsbetingelser. Reglerne gælder både ved tilkendelse af offentlig førtidspension og tilkendelse af offentlig seniorpension.
- Stk. 2.* Forsikringen ved førtids- og seniorpension kan bestå af en supplerende førtids- eller seniorpension, opsparingssikring og/eller et engangsbeløb ved førtids- eller seniorpension.

Reglerne for supplerende førtids- og seniorpension, engangsbeløb ved førtids- og seniorpension og opsparingssikring fastsættes af PensionDanmarks bestyrelse.

Stk. 3. Er medlemmet ansat i fleksjob ved optagelsen, eller bliver medlemmet ansat i fleksjob, efter at medlemmet er overgået til hvilende medlemskab, er medlemmet omfattet af forsikringen ved førtids- og seniorpension. Retten til udbetaling ved førtids- og seniorpension vil dog være betinget af, at der efter en konkret vurdering ikke er en sammenhæng med de lidelser, der ligger til grund for tilkendelsen af fleksjob og lidelserne, som begrundet en senere tilkendelse af offentlig førtids- eller seniorpension.

Ovennævnte regel gælder også medlemmer, der er ansat i job med løntilskud eller i anden støttet beskæftigelse, herunder virksomhedsrevalidering, arbejdsprøvning, § 56-aftaler samt anden beskæftigelse, der har karakter af støttet beskæftigelse, fordi der tages særlige hensyn til medlemmets helbredsforhold.

Stk. 4. Hvis medlemmet efter optagelsen i PensionDanmark bliver ansat i fleksjob og på dette tidspunkt ikke er overgået til hvilende medlemskab, og der efter overenskomsten skal indbetales pensionsbidrag til PensionDanmark, fortsætter medlemskabet med blandt andet forsikring ved førtids- og seniorpension svarende til overenskomsten for fleksjobbet.

Sker bidragsindbetalingen i medfør af en overenskomst udenfor PensionDanmarks brancheområde, fortsætter medlemskabet dog med forsikring ved førtids- og seniorpension mv. efter den seneste overenskomst med bidragspligt til PensionDanmark, som medlemmet var omfattet af inden ansættelsen i fleksjob.

Stk. 5. Medlemmet kan efter regler fastsat af PensionDanmark vælge mellem at forhøje eller nedsætte den supplerende førtids- og seniorpension og/eller engangsbeløbet ved førtids- og seniorpension.

Ved forhøjelse af den supplerende førtids- og seniorpension og/eller engangsbeløbet ved førtids- og seniorpension fastsættes prisen ud fra medlemmets alder, jf. stk. 21.

Medlemmet kan ændre den supplerende førtids- og seniorpension og/eller engangsbeløbet ved førtids- og seniorpension på PensionDanmarks hjemmeside. Medlemmet kan også skrive eller ringe til PensionDanmark.

Stk. 6. Hvis medlemmet vælger at nedsætte den supplerende førtids- og seniorpension og/eller engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension, bliver den supplerende førtids- og seniorpension og/eller engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension sat ned den 1. i måneden efter, at PensionDanmark har modtaget medlemmets valg.

Hvis medlemmets valg modtages den 25. og valgmåned ud, bliver den supplerende førtids- og seniorpension og/eller engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension først sat ned den 1. en måned senere.

Valget slettes ved overgang til hvilende medlemskab, jf. § 7, stk. 9.

Stk. 7. Hvis medlemmet vælger at forhøje den supplerende førtids- og seniorpension og/eller engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension, bliver den supplerende førtids- og seniorpension og/eller engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension forhøjet seks måneder efter den 1. i måneden efter, at PensionDanmark har modtaget medlemmets valg. Det betyder fx, at hvis PensionDanmark modtager medlemmets valg i januar 2024, træder forhøjelsen i kraft den 1. august 2024.

Hvis medlemmets valg modtages den 25. og valgmåned, bliver den supplerende førtids- og seniorpension og/eller engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension først forhøjet den 1. en måned senere, dvs. den 1. september 2024 i ovennævnte eksempel.

Valget slettes ved overgang til hvilende medlemskab, jf. § 7, stk. 9.

Den supplerende førtids- og seniorpension og/eller engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension bliver dog kun forhøjet, hvis medlemmet opfylder nedennævnte betingelser, på det tidspunkt medlemmet vælger samt den 1. i måneden efter valget og på det tidspunkt, hvor forhøjelsen træder i kraft:

- > der bliver indbetalt pensionsbidrag fra arbejdsgiveren,
- > forsikringen er ikke ophørt, og
- > medlemmet er ansat under en overenskomst, som giver mulighed for at vælge beløb.

Hvis den supplerende førtids- og seniorpension og/eller engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension herefter bliver forhøjet, vil retten til udbetaling af højere ydelser være betinget af, at der efter en konkret vurdering af medlemmets helbredsforhold ved en senere tilkendelse af fleksjob, ressourceforløb, offentlig førtids- eller seniorpension, ikke er en sammenhæng med lidelser, der allerede var til stede på valg- og ikrafttrædelsestidspunktet, ligesom symptomerne på lidelserne heller ikke må være til stede på disse tidspunkter.

Stk. 8. Supplerende førtids- og seniorpension, opsparingssikring og/eller engangsbeløb ved førtids- eller seniorpension kan udbetales, hvis medlemmet får tilkendt offentlig dansk førtids- eller seniorpension, efter at forsikringen er trådt i kraft.

Stk. 9. Den supplerende førtids- og seniorpension og engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension bliver udbetalt med det beløb og det ophørstidspunkt, der gælder for den enkelte ydelse på den dato, hvor udbetalingen af den offentlige førtids- eller seniorpension skal begynde. Det er ikke beløbet på fx sygemeldingstidspunktet, der bliver udbetalt. Hvis medlemmet tidligere har fået udbetalt halvdelen af engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension ved ressourceforløb, jf. § 16c, kan det resterende halve engangsbeløb udbetales.

Opsparingssikringen tilkendes med et beløb, der er beregnet på baggrund af gennemsnittet af de dokumenterede obligatoriske pensionsbidrag, der er modtaget i de seneste 12 måneder forud for tidspunktet for tilkendelsen af den offentlige førtids- eller seniorpension reduceret med bidraget til Den Supplerende Arbejdsmarkedspension, jf. § 16a. Opsparingssikringen udgør mindst et af PensionDanmark fastsat mindstebeløb på 6.000 kr. årligt (2018). Opsparingssikringen ophører senest på det ophørstidspunkt, der gælder på den dato, hvor tilkendelsen har virkning fra.

Stk. 10. Udbetaling af supplerende førtids- og seniorpension og/eller engangsbeløb ved førtids- eller seniorpension bliver udbetalt med virkning fra den dato, hvor udbetalingen af den offentlige førtids- eller seniorpension skal begynde, jf. dog § 16c om udbetaling ved ressourceforløb.

Opsparingssikringen overføres fra PensionDanmark til medlemmets opsparing i PensionDanmark med virkning fra den dato, hvor udbetalingen af den offentlige førtids- eller seniorpension skal begynde.

Stk. 11. For medlemmer, der er fyldt 55 år ved tilkendelse af offentlig førtidspension, udbetales den supplerende førtidspension månedligt til og med den måned, hvor udbetalingen ophører på grund af medlemmets alder, jf. stk. 17. Udbetalingen ophører dog ved medlemmets død forinden.

For medlemmer, der ikke er fyldt 55 år, udbetales den supplerende førtidspension for fem år ad gangen men ophører dog ved medlemmets død forinden. Hver gang en 5-årig udbetalingsperiode udløber, vurderer selskabet, om betingelserne for fortsat udbetaling er opfyldt, jf. stk. 20.

Medlemmet er uanset ovenstående til enhver tid forpligtet til af egen drift at give PensionDanmark oplysninger om sine eventuelle erhvervsindtægter.

Hvis medlemmet uberettiget har modtaget supplerende førtids- eller seniorpension og/eller engangsbeløb ved førtids- eller seniorpension fra PensionDanmark, skal medlemmet tilbagebetale beløbet til PensionDanmark. Opsparingssikringen bliver tilbageført til PensionDanmark.

Stk. 12. Hvis udbetalingen af den supplerende førtidspension er begyndt før 1. januar 2009, kan pensionerne blive forhøjet på grund af bonus, jf. dog § 25, stk. 4. Reglerne om bonus står i bonusregulativet.

Stk. 13. Hvis udbetalingen af supplerende førtids- og seniorpension og opsparingssikring er begyndt pr. 1. januar 2009 eller senere, bliver pensionerne ikke forøget med bonus.

Den til udbetalingen hørende hensættelse tilføres løbende det afkast, som opnås på de tilknyttede aktiver.

Med udgangspunkt i den op- eller nedskrevne hensættelse fastsættes normalt en gang om året en regulering af medlemmets udbetaling. Det betyder, at den supplerende førtids- eller seniorpension og opsparingssikringen kan blive større eller mindre i det efterfølgende år.

- Stk. 14.* Den supplerende førtids- og seniorpension, engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension og opsparingssikringen udbetales ikke, hvis kommunen har rejst sag om invaliditetsydelse eller offentlig førtids- eller seniorpension, før forsikringen træder i kraft.
- Stk. 15.* Den supplerende førtids- og seniorpension, engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension og opsparingssikringen udbetales ikke, hvis medlemmet er tilkendt invaliditetsydelse eller offentlig førtids- eller seniorpension, før forsikringen træder i kraft.
- Stk. 16.* Den supplerende førtids- og seniorpension, engangsbeløbet ved førtidspension og opsparingssikringen udbetales ikke, hvis medlemmet igen får udbetalt offentlig førtids- eller seniorpension, efter at den har været hvilende, hvis den offentlige førtids- eller seniorpension oprindeligt er tilkendt, før forsikringen trådte i kraft.
- Stk. 17.* Den supplerende førtids- og seniorpension, engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension og opsparingssikringen udbetales ikke, hvis medlemmet får tilkendt offentlig førtids- eller seniorpension fra en dato, der ligger efter, at medlemmet:
- > er overgået til forlænget bidragsfri dækning, jf. § 7, stk. 4, 2. pkt., når medlemmet efter bidragsophør i PensionDanmark er optaget i en anden pensionsordning
  - > er blevet hvilende
  - > er ophørt i PensionDanmark
  - > er blevet alderspensioneret, jf. § 10a, stk. 2, eller
  - > har opnået den gældende ophørsalder for ydelserne ved førtids- og seniorpension; hvis den offentlige førtidspension er tilkendt med virkning fra den 1. januar 2003 til den 31. december 2014, er ophørsalderen 62 år. For offentlige førtidspensioner, der er tilkendt med virkning fra den 1. januar 2015 til den 31. december 2019, er ophørsalderen for ydelserne ved førtidspension 3 år før, medlemmet opnår folkepensionsalderen. For offentlige førtids- og seniorpensioner, der er tilkendt med virkning fra den 1. januar 2020, er ophørstidsalderen for engangsbeløbet ved førtidspension seks år før folkepensionsalderen. For den supplerende førtids- og seniorpension og opsparingssikringen er ophørsalderen tre år før folkepensionsalderen. Hvis forsikringen ved førtids- og seniorpension kun omfatter engangsbeløb ved førtids- eller seniorpension, er ophørsalderen tre år før folkepensionsalderen.
- Stk. 18.* Den supplerende førtids- og seniorpension, engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension og opsparingssikringen udbetales ikke, hvis der er indbetalt pensionsbidrag fra arbejdsgiveren for mindre end 12 måneder inden for de sidste fire år, når symptomerne på lidelserne, der fører til tilkendelse af offentlig førtids- eller seniorpension, er til stede, allerede før medlemmet bliver optaget i PensionDanmark.

Ved fastsættelse af indbetalingsperioden medregnes ikke pensionsbidrag fra arbejdsgiveren for perioder med løn under sygdom, sygedagpenge fra arbejdsgiveren og lignende.

- Stk. 19.* Den supplerende førtids- og seniorpension, engangsbeløbet ved førtids- eller seniorpension og opsparingssikringen udbetales ikke, hvis arbejdsgiveren indbetaler pensionsbidrag for sent, jf. § 3, stk. 3, og forsikringen derfor ikke er trådt i kraft, når medlemmet bliver tilkendt offentlig førtids- eller seniorpension.
- Stk. 20.* Efter at udbetalingen er påbegyndt, kan udbetalingen af den supplerende førtids- og seniorpension og indbetalingen af bidraget til opsparingssikringen ophøre, hvis medlemmet senere får frakendt den offentlige førtids- eller seniorpension, eller den offentlige førtids- eller seniorpension bliver hvilende på grund af medlemmets erhvervsindtægt.

Udbetalingen af den supplerende førtids- eller seniorpension og indbetalingen af bidraget til opsparingssikringen kan derudover ophøre på grund af medlemmets erhvervsindtægt efter regler fastsat af PensionDanmark.

Stk. 21. Den supplerende førtids- og seniorpension, engangsbeløbet ved førtidspension og opsparingssikringen er ugaranteret.

Det betyder, at den enkelte ydelse kan udgå, at størrelsen på den enkelte ydelse kan ændres, og at de øvrige vilkår om udbetaling og tilkendelse, herunder udløbsalder, kan ændres efter bestyrelsens beslutning. Det gælder også allerede tilkendte ydelser.

Det betyder også, at prisen kan ændres. Prisen beregnes og fastsættes på grundlag af det til enhver tid gældende tekniske grundlag og tilhørende satser, jf. § 25.

Ændringerne sker normalt en gang om året og kan være både i op- eller nedadgående retning og får virkning for såvel eksisterende som nye medlemmer.

§ 16a. Betingelser for indbetaling af bidrag til Den Supplerende Arbejdsmarkedspension

Stk. 1. Hvis medlemmet får tilkendt offentlig førtids- eller seniorpension, og i den forbindelse får udbetalt supplerende førtids- eller seniorpension, invalidepension eller får indbetalt bidrag til opsparingssikringen fra PensionDanmark, bliver medlemmet automatisk tilmeldt Den Supplerende Arbejdsmarkedspension i PensionDanmark.

Stk. 2. Medlemsbidraget til Den Supplerende Arbejdsmarkedspension i PensionDanmark bliver indbetalt hver måned af medlemmets bopælskommune. Bidraget fastsættes og reguleres en gang årligt.

Stk. 3. Indbetaling af bidrag ophører automatisk den 1. i måneden efter, at medlemmet har nået folkepensionsalderen eller den 1. i måneden efter medlemmets død forinden. Medlemmet kan vælge at stoppe indbetalingen af bidrag til Den Supplerende Arbejdsmarkedspension. Medlemmet skal give kommunen besked.

Stk. 4. Den Supplerende Arbejdsmarkedspension udbetales sammen med den livsvarige pension.

Dør medlemmet før alderspensioneringstidspunktet, bliver Den Supplerende Arbejdsmarkedspension udbetalt som et engangsbeløb efter fradrag af afgift til medlemmets nærmeste pårørende, jf. § 24, stk. 6.

§ 16b. Opsparingssikring til visse fleksjobbere

Stk. 1. Dette afsnit indeholder de særlige regler, der gælder for opsparingssikringen til visse fleksjobbere sammen med de generelle forsikringsbetingelser.

Reglerne for opsparingssikringen fastsættes af PensionDanmarks bestyrelse.

Stk. 2. Er medlemmet ansat i fleksjob ved optagelsen i PensionDanmark, eller bliver medlemmet ansat i fleksjob, efter at medlemmet er overgået til hvilende medlemskab, bliver medlemmet ikke omfattet af opsparingssikring ved fleksjob.

Stk. 3. Hvis medlemmet efter optagelsen i PensionDanmark bliver ansat i fleksjob og på dette tidspunkt ikke er overgået til hvilende medlemskab, og der efter overenskomsten skal indbetales pensionsbidrag til PensionDanmark, fortsætter medlemskabet med bl.a. opsparingssikring ved fleksjob.

Stk. 4. Opsparingssikringen kan tilkendes, hvis det indbetalte pensionsbidrag, jf. § 5, stk. 1, indbetales efter reglerne for fleksjob, der er oprettet den 1. januar 2013 eller senere, og hvis forsikringen ved førtids- og seniorpension omfatter opsparingssikring, og medlemmet efter en konkret vurdering er berettiget til opsparingssikring.

Stk. 5. Opsparingssikringen tilkendes med et beløb, der er beregnet på baggrund af gennemsnittet af de dokumenterede obligatoriske pensionsbidrag, der er modtaget i de seneste 12 måneder forud for ansættelsen i fleksjob reduceret med det indbetalte pensionsbidrag fra arbejdsgiveren fra fleksjobbet. Det beregnede gennemsnit udgør mindst et af PensionDanmark fastsat mindstebeløb på 6.000 kr. årligt (2018).

Stk. 6. Opsparingssikringen overføres af PensionDanmark til medlemmets opsparing i PensionDanmark fra det tidspunkt, hvor medlemmet opfylder betingelserne i § 16b, stk. 4.

- Stk. 7.* Opsparingssikringen ophører den 1. i måneden efter, at indbetalingen af pensionsbidraget, jf. § 5, stk. 1, fra fleksjobbet ophører, jf. dog § 16b, stk. 8, eller fra det tidspunkt medlemmet overgår til anden ansættelse end fleksjob.
- Stk. 8.* Opsparingssikringen ophører senest, når medlemmet har opnået den gældende ophørsalder for opsparingssikringen. Hvis fleksjobbet er bevilget med virkning fra den 1. januar 2013 til den 31. december 2014, er ophørsalderen 62 år. For fleksjob, der er bevilget med virkning fra den 1. januar 2015, er ophørsalderen 3 år før, medlemmet opnår folkepensionsalderen.
- Stk. 9.* Opsparingssikringen tilkendes ikke, hvis medlemmet bevilges fleksjob fra en dato, der ligger efter, at medlemmet:
- > er overgået til forlænget bidragsfri dækning, jf. § 7, stk. 4, 2. pkt., når medlemmet efter bidragsophør i PensionDanmark er optaget i en anden pensionsordning,
  - > er blevet hvilende,
  - > er ophørt i PensionDanmark,
  - > er blevet alderspensioneret, jf. § 10a, stk. 2., eller
  - > har opnået den gældende ophørsalder for opsparingssikringen. Hvis fleksjobbet er tilkendt med virkning fra den 1. januar 2013 til den 31. december 2014, er ophørsalderen 62 år. For fleksjob, der er bevilget med virkning fra den 1. januar 2015, er ophørsalderen for opsparingssikringen 3 år før, medlemmet opnår folkepensionsalderen.
- Stk. 10.* Opsparingssikringen tilkendes ikke, hvis der er indbetalt pensionsbidrag fra arbejdsgiveren for mindre end 12 måneder inden for de sidste fire år, når symptomerne på lidelserne, der fører til bevillingen af fleksjob, er til stede, allerede før medlemmet bliver optaget i PensionDanmark.
- Stk. 11.* Opsparingssikringen tilkendes ikke, hvis arbejdsgiveren indbetaler pensionsbidrag for sent, jf. § 3, stk. 3, og forsikringen derfor ikke er trådt i kraft, når medlemmet bliver ansat i fleksjob.
- Stk. 12.* Hvis medlemmet uberettiget har modtaget opsparingssikringsbidrag fra PensionDanmark, bliver de indbetalte opsparingssikringsbidrag tilbageført til PensionDanmark.
- Stk. 13.* Opsparingssikringen bliver ikke forøget med bonus.

Den til opsparingssikringen hørende hensættelse tilføres løbende det afkast, som opnås på de tilknyttede aktiver.

Med udgangspunkt i den op- eller nedskrevne hensættelse fastsættes normalt en gang om året en regulering af medlemmets opsparingssikring. Det betyder, at opsparingssikringen kan blive større eller mindre det efterfølgende år.

- Stk. 14.* Opsparingssikringen er ugaranteret.

Det betyder, at opsparingssikringen kan udgå, at størrelsen på opsparingssikringen kan ændres, og at de øvrige vilkår om udbetaling og tilkendelse, herunder udløbsalder, kan ændres efter bestyrelsens beslutning. Det gælder også allerede tilkendte opsparingssikringer.

Det betyder også, at prisen kan ændres. Prisen beregnes og fastsættes på grundlag af det til enhver tid gældende tekniske grundlag og tilhørende satser, jf. § 25.

Ændringerne sker normalt en gang om året og kan være både i op- eller nedadgående retning og får virkning for såvel eksisterende som nye medlemmer.

§ 16c. Tidlig udbetaling ved ressourceforløb

- Stk. 1.* Dette afsnit indeholder de særlige regler, der gælder for tidlig udbetaling ved ressourceforløb.

Tidlig udbetaling ved ressourceforløb udgør det halve engangsbeløb ved førtids- eller seniorpension.

Reglerne for tidlig udbetaling ved ressourceforløb fastsættes af PensionDanmarks bestyrelse.

Stk. 2. Er medlemmet ansat i fleksjob ved optagelsen, eller bliver medlemmet ansat i fleksjob, efter at medlemmet er overgået til hvilende medlemskab, er medlemmet omfattet af tidlig udbetaling ved ressourceforløb.

Retten til tidlige udbetaling ved ressourceforløb vil dog være betinget af, at der efter en konkret vurdering ikke er en sammenhæng med de lidelser, der ligger til grund for bevillingen af fleksjobbet og de lidelser, som begrunder en senere bevilling af ressourceforløb.

Ovennævnte regel gælder også medlemmer, der er ansat i job med løntilskud eller i anden støttet beskæftigelse, herunder virksomhedsrevalidering, arbejdsprøvning, § 56-aftaler samt anden beskæftigelse, der har karakter af støttet beskæftigelse, fordi der tages særlige hensyn til medlemmets helbredsforhold.

Stk. 3. Hvis medlemmet efter optagelsen i PensionDanmark bliver ansat i fleksjob og på dette tidspunkt ikke er overgået til hvilende medlemskab, og der efter overenskomsten skal indbetales pensionsbidrag til PensionDanmark, fortsætter medlemskabet med forsikringsdækning, herunder tidlig udbetaling ved ressourceforløb, svarende til overenskomsten for fleksjobbet.

Sker bidragsindbetalingen i medfør af en overenskomst udenfor PensionDanmarks brancheområde, fortsætter medlemskabet dog med forsikringsdækningen efter den seneste overenskomst med bidragspligt til PensionDanmark, som medlemmet var omfattet af inden bevillingen af fleksjobbet.

Det halve engangsbeløb ved førtids- eller seniorpension kan udbetales tidligere, hvis medlemmet efter den 1. januar 2018 er bevilget ressourceforløb, som har været uafbrudt i mindst 12 måneder.

Stk. 4. Det halve engangsbeløb ved førtids- eller seniorpension bliver udbetalt med det beløb og det ophørstidspunkt, der gælder på den dato, hvor medlemmet bevilges ressourceforløb.

Stk. 5. Det halve engangsbeløb ved førtids- eller seniorpension udbetales ikke, hvis medlemmet bliver bevilget ressourceforløb, før forsikringen træder i kraft.

Stk. 6. Det halve engangsbeløb ved førtids- og seniorpension udbetales ikke, hvis medlemmet bliver bevilget ressourceforløb fra en dato, der ligger efter, at medlemmet:

- > er overgået til forlænget bidragsfri dækning, jf. § 7, stk. 4, 2. pkt., når medlemmet efter bidragsophør i PensionDanmark er optaget i en anden pensionsordning,
- > er blevet hvilende,
- > er ophørt i PensionDanmark,
- > er blevet alderspensioneret, jf. § 10a, stk. 2, eller
- > har opnået den gældende ophørsalder for forsikringen ved førtids- og seniorpension, jf. § 16, stk. 17 pkt. 4.

Stk. 7. Det halve engangsbeløb ved førtids- eller seniorpension udbetales ikke, hvis der er indbetalt pensionsbidrag fra arbejdsgiveren for mindre end 12 måneder inden for de sidste fire år, når symptomerne på lidelserne, der fører til bevilling af ressourceforløbet, er til stede, allerede før medlemmet bliver optaget i PensionDanmark.

Ved fastsættelse af indbetalingsperioden medregnes ikke pensionsbidrag fra arbejdsgiveren for perioder med løn under sygdom, sygedagpenge fra arbejdsgiveren og lignende.

Stk. 8. Det halve engangsbeløb ved førtids- eller seniorpension udbetales ikke, hvis arbejdsgiveren indbetaler pensionsbidrag for sent, jf. § 3, stk. 3, og forsikringen ved førtids- eller seniorpension derfor ikke er trådt i kraft, når medlemmet bliver bevilget ressourceforløb.

Stk. 9. Det halve engangsbeløb ved førtids- eller seniorpension er ugaranteret.

Det betyder, at det halve engangsbeløb ved førtids- eller seniorpension kan udgå, at størrelsen på det halve engangsbeløb ved førtids- eller seniorpension kan ændres, og at de øvrige vilkår om udbetaling og tilkendelse, herunder udløbsalder, kan ændres efter bestyrelsens beslutning.

Det betyder også, at prisen kan ændres. Prisen beregnes og fastsættes på grundlag af det til enhver tid gældende tekniske grundlag og tilhørende satser, jf. § 25.

Ændringerne sker normalt en gang om året og kan være både i op- eller nedadgående retning og får virkning for såvel eksisterende som nye medlemmer.

Afsnit F Betingelser for forsikringen ved tab af erhvervsevnen for ansatte i Falck Danmark A/S

§ 17. Fælles regler for forsikringen ved tab af erhvervsevnen

Stk. 1. Dette afsnit indeholder de særlige regler, der gælder for forsikringen ved tab af erhvervsevnen, sammen med de generelle forsikringsbetingelser.

Stk. 2. Forsikringen ved tab af erhvervsevnen kan bestå af invalidepension og opsparingssikring.

Reglerne for invalidepension og opsparingssikring fastsættes af PensionDanmarks bestyrelse.

Stk. 3. Hvis medlemmet er ansat i fleksjob ved optagelsen, eller hvis medlemmet bliver ansat i fleksjob, efter at medlemmet er overgået til hvilende medlemskab, er medlemmet omfattet af forsikringerne ved tab af erhvervsevnen, fleksjob, ressourceforløb samt førtids- og seniorpension.

Retten til udbetaling på grund af tab af erhvervsevnen vil dog være betinget af, at der efter en konkret vurdering ikke er en sammenhæng mellem erhvervsevneabet og de lidelser, der ligger til grund for tilkendelsen af fleksjob.

Ovennævnte regel gælder også medlemmer, der er ansat i job med løntilskud eller i anden støttet beskæftigelse, herunder virksomhedsrevalidering, arbejdsprøvning, § 56-aftale samt anden beskæftigelse, der har karakter af støttet beskæftigelse, fordi der tages særlige hensyn til medlemmets helbredsforhold mv.

Stk. 4. Hvis medlemmet efter optagelsen i PensionDanmark bliver ansat i fleksjob og på dette tidspunkt ikke er overgået til hvilende medlemskab, og der efter overenskomsten skal indbetales pensionsbidrag til PensionDanmark, forsætter medlemskabet med blandt andet forsikringerne ved tab af erhvervsevnen, fleksjob, ressourceforløb samt førtids- og seniorpension svarende til overenskomsten for fleksjobbet.

Sker bidragsindbetalingen i medfør af en overenskomst udenfor PensionDanmarks brancheområde, fortsætter medlemskabet dog med forsikringer ved tab af erhvervsevnen, fleksjob, ressourceforløb samt førtids- og seniorpension efter den seneste overenskomst med bidragspligt til PensionDanmark, som medlemmet var omfattet af inden ansættelsen i fleksjob.

Stk. 5. Invalidepensionen og opsparingssikringen er ugaranteret.

Det betyder, at den enkelte ydelse kan udgå, at størrelsen på den enkelte ydelse kan ændres, og at de øvrige vilkår om udbetaling og tilkendelse, herunder udløbsalder, kan ændres efter bestyrelsens beslutning. Det gælder også allerede tilkendte ydelser.

Det betyder også, at prisen kan ændres. Prisen beregnes og fastsættes på grundlag af det til enhver tid gældende tekniske grundlag og dertil hørende satser, jf. § 25.

Ændringerne sker normalt en gang om året og kan være både i op- eller nedadgående retning og får virkning for såvel eksisterende som nye medlemmer.

Stk. 6. Hvis udbetalingen af invalidepensionen og opsparingssikringen er begyndt før den 1. januar 2009, kan ydelserne blive forøget med bonus, jf. dog § 25, stk. 4. Reglerne for bonus står i PensionDanmarks bonusregulativ.

Stk. 7. Hvis udbetalingen af invalidepensionen og opsparingssikringen er begyndt pr. 1. januar 2009 eller senere, bliver ydelserne ikke forøget med bonus.

Den til udbetalingen hørende hensættelse tilføres løbende det afkast, som opnås på de tilknyttede aktiver.

Med udgangspunkt i den op- eller nedskrevne hensættelse fastsættes normalt en gang om året en regulering af medlemmets udbetaling. Det betyder, at invalidepensionen og opsparingssikringen kan blive større eller mindre i det efterfølgende år.

§ 18. Invalidepension og opsparingssikring – ved varigt tab af erhvervsevne før 1. april 2014

Stk. 1. Hvis medlemmet varigt mister sin erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke, uden at det skyldes forsæt, eller hvis medlemmet får tilkendt offentlig førtids- eller seniorpension, kan invalidepensionen og opsparingssikringen udbetales.

Det varige erhvervsevnetab skal være indtrådt, og tilkendelsen af offentlig førtids- eller seniorpension skal være sket, efter at medlemmet blev omfattet af forsikringen ved tab af erhvervsevne.

Stk. 2. Udbetalingen begynder tre måneder efter, at det varige erhvervsevnetab er indtrådt, eller medlemmet er tilkendt offentlig førtidspension.

Opsparingssikringen overføres fra PensionDanmark til medlemmets opsparing i PensionDanmark med virkning ovennævnte tidspunkt.

Invalidepensionen og opsparingssikringen ophører senest på det ophørstidspunkt, der gælder på den dato, hvor tilkendelsen har virkning fra eller ved død forinden.

Stk. 3. Der udbetales hel invalidepension og tilkendes opsparingssikring, hvis medlemmet får tilkendt offentlig førtidspension, ligesom medlemmet automatisk bliver tilmeldt Den Supplerende Arbejds-markedspension, jf. § 16a.

Stk. 4. Der udbetales halv invalidepension, hvis medlemmets erhvervsevne varigt bliver nedsat til halvdelen eller derunder af den fulde erhvervsevne i ethvert erhverv. Der tilkendes opsparingssikring, hvis medlemmets erhvervsevne varigt bliver nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne i ethvert erhverv.

Ved ændringer i medlemmet helbredsforhold den 1. april 2014 eller senere, som betyder, at medlemmet fx tilkendes offentlig førtids- eller seniorpension, gælder reglerne i § 18a, stk. 1.

Stk. 5. PensionDanmark kan kræve en lægeerklæring af medlemmet til at vurdere, om medlemmet varigt har mistet erhvervsevnen, og størrelsen på det. PensionDanmark kan indhente og behandle oplysninger fra enhver læge, der behandler eller har behandlet medlemmet, ligesom PensionDanmark kan lade medlemmet undersøge af en læge, PensionDanmark har valgt.

Stk. 6. Tab af erhvervsevne foreligger, når medlemmet udelukkende af helbredsmæssige årsager – som følge af sygdom eller ulykke – ikke længere skønnes ved personligt arbejde at være i stand til at tjene, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og beskæftigelsesforløb.

Stk. 7. Det er medlemmets evne til at arbejde både i medlemmets aktuelle stilling eller erhverv og inden for andre stillinger eller erhverv (generel erhvervsevne), der er afgørende for, om medlemmet kan få udbetalt invalidepension og blive tilkendt opsparingssikring.

Stk. 8. Det er en betingelse for dækning, at der ved lægelige undersøgelser kan påvises objektive tegn på tilstedeværelsen af mén eller sygdom. Forsikringen dækker ikke, hvis der ikke kan påvises objektive tegn på tilstedeværelse af mén eller sygdom, fx hvor der alene er tale om subjektive klager over smerter, gener og lignende.

Stk. 9. Det er en betingelse for dækning, at medlemmet til stadighed har et indtægtstab, der svarer til mindst to tredjedel respektive halvdelen af indtægten ved personligt arbejde, før medlemmets erhvervsevne blev nedsat.

Stk. 10. Det er uvedkommende for retten til udbetaling af invalidepension, at medlemmet ansættes i fleksjob, job med løntilskud mv.

- Stk. 11.* Udbetaling af invalidepension og tilkendelse af opsparingssikring sker med en ydelse, der er beregnet på baggrund af gennemsnittet af de dokumenterede obligatoriske pensionsbidrag, der er modtaget i de seneste 12 måneder forud for tidspunktet for erhvervsevnetabet / førtids- eller seniorpensioneringen.
- Stk. 12.* Der udbetales ikke invalidepension og tilkendes ikke opsparingssikring, hvis medlemmet er overgået til hvilende medlemskab på det tidspunkt, hvor tabet af erhvervsevnen er indtrådt, eller medlemmet er tilkendt offentlig førtids- eller seniorpension.
- Stk. 13.* Hvis forudsætningerne for udbetaling af invalidepension og tilkendelse af opsparingssikring ikke længere er til stede, ophører ydelserne. Medlemmet overgår herefter til hvilende medlemskab. Invalidepensionen og opsparingssikringen ophører senest på det ophørstidspunkt, der gælder på den dato, hvor tilkendelsen har virkning fra eller ved medlemmets død forinden.
- Stk. 14.* Så længe medlemmet får udbetalt løn fra Falck Danmark A/S, bliver invalidepensionen udbetalt til Falck Danmark A/S via PensionDanmarks samarbejdspartner.

§ 18a. Ved varigt tab af erhvervsevne den 1. april 2014 eller senere

- Stk. 1.* Invalidepension og opsparingssikring udbetales ikke, hvis medlemmet, jf. § 18, stk. 1, varigt mister sin erhvervsevne den 1. april 2014 eller senere.

Tilsvarende gælder ved ændringer i medlemmets helbredsforhold, jf. § 18, stk. 4.

- Stk. 2.* Supplerende førtids- eller seniorpension og opsparingssikring kan dog udbetales, hvis medlemmet får tilkendt offentlig førtids- eller seniorpension og opfylder betingelserne i § 16.

Medlemmet bliver tillige omfattet af bestemmelserne i § 16a om indbetaling af bidrag til Den Supplerende Arbejdsmarkedspension.

§ 19. Invalidepension ved midlertidig uarbejdsdygtighed før den 1. april 2014

- Stk. 1.* Invalidepension kan udbetales ved medlemmets midlertidige uarbejdsdygtighed som følge af sygdom eller ulykke, uden at det skyldes forsæt.

Den midlertidige uarbejdsdygtighed skal være indtrådt, efter at medlemmet blev omfattet af forsikringen ved tab af erhvervsevne og før den 1. april 2014.

- Stk. 2.* PensionDanmark kan kræve dokumentation for den midlertidige uarbejdsdygtighed som betingelse for udbetaling af invalidepension. PensionDanmark kan endvidere indhente og behandle oplysninger fra enhver læge, der behandler eller har behandlet medlemmet, og til at lade medlemmet undersøge af en af læge, der er valgt af PensionDanmark.

- Stk. 3.* Der udbetales hel invalidepension, hvis medlemmet er ude af stand til at passe sit nuværende arbejde.

Der udbetales halv invalidepension, hvis medlemmet alene kan passe sit nuværende arbejde i et omfang svarende til halvdelen eller mindre.

Hvis medlemmet kan passe sit nuværende arbejde i større omfang end halvdelen, anses medlemmet ikke for at være uarbejdsdygtig, og der udbetales ikke invalidepension.

Udbetalingen af invalidepension begynder fra det tidspunkt, hvor medlemmet har været uarbejdsdygtigt i tre måneder uden afbrydelse.

Ved ændringer i medlemmets helbredsforhold den 1. april 2014 eller senere, som fx betyder, at medlemmet delvist genvinder sin erhvervsevne, eller at medlemmets erhvervsevnetab bliver varigt, gælder reglerne i § 19a, stk. 2 eller § 18a.

- Stk. 4.* Invalidepensionen udbetales i op til 18 måneder ved midlertidig uarbejdsdygtighed. Inden for dette tidsrum er PensionDanmark berettiget til at gøre fortsat udbetaling af invalidepension betinget af, at medlemmet er uarbejdsdygtigt. Udbetalingen af invalidepension ophører, hvis medlemmet under udbetalingen enten dør eller er tre år fra folkepensionsalderen.

Stk. 5. Det er en betingelse for dækning, at medlemmet til stadighed har et indtægtstab svarende til mindst to tredjedel respektive halvdelen af indtægten ved personligt arbejde før uarbejdsdygtigheden.

Stk. 6. Udbetaling af invalidepension sker med den ydelse og det ophørstidspunkt, som medlemmet er omfattet af på tidspunktet for den midlertidige uarbejdsdygtigheds indtræden.

§ 19a. Invalidepension ved midlertidig uarbejdsdygtighed den 1. april 2014 eller senere

Stk. 1. PensionDanmark videresender bidraget til forsikringen ved midlertidig uarbejdsdygtighed til PensionDanmarks samarbejdspartner, som udbetaler invalidepension ved midlertidig uarbejdsdygtighed i overensstemmelse med samarbejdspartnerens til enhver tid gældende forsikringsbetingelser.

Afsnit G Betingelser for forsikringen ved dødsfald

§ 20. Forsikringen ved dødsfald

Stk. 1. Dette afsnit indeholder de særlige regler, som gælder for forsikringen ved dødsfald sammen med de generelle forsikringsbetingelser.

Stk. 2. Forsikringen ved dødsfald kan bestå af et mindstebeløb. Reglerne for mindstebeløbet fastsættes af PensionDanmarks bestyrelse.

Stk. 3. Mindstebeløbet er ugaranteret. Det betyder, at mindstebeløbet kan udgå, at størrelsen på mindstebeløbet kan ændres, og at de øvrige vilkår om udbetaling og tilkendelse, herunder reglerne for aldersbetinget aftrapning og udløbsalder, kan ændres efter bestyrelsens beslutning.

Det betyder også, at prisen kan ændres. Prisen beregnes og fastsættes på grundlag af det til enhver tid gældende tekniske grundlag og dertil hørende satser, jf. § 25.

Ændringerne sker normalt en gang årligt og kan være både i op- eller nedadgående retning og får virkning for såvel eksisterende som nye medlemmer.

Stk. 4. Medlemmet kan – inden for de rammer PensionDanmark har fastlagt – bestemme hvem, der skal have udbetalingen ved dødsfald.

Inden for disse rammer kan medlemmet bestemme hvem, der primært skal have udbetalingen, herunder om der skal være en eller flere modtagere, men medlemmet kan ikke vælge subsidiære modtagere.

Medlemmet skal meddele dette skriftligt til PensionDanmark på papir eller elektronisk ved brug af NemID.

Hvis medlemmet senere ønsker at ændre på, hvem der skal have udbetalingen, skal ændringerne også meddeles skriftligt til PensionDanmark på papir eller elektronisk ved brug af NemID.

Stk. 5. Hvis medlemmet har bestemt hvem, der skal have udbetalingen ved medlemmets død, bliver det samlede beløb fra PensionDanmark udbetalt til den eller de personer.

Hvis den samlede udbetaling ved dødsfald indeholder beløb efter loven, kan det dog i loven være bestemt, hvem PensionDanmark skal udbetale dette beløb til.

Stk. 6. Hvis medlemmet ikke har bestemt hvem, der skal have udbetalingen ved dødsfald, bliver det samlede beløb udbetalt til medlemmets "nærmeste pårørende".

Ved medlemmets "nærmeste pårørende" forstås i nævnte rækkefølge:

- > medlemmets ægtefælle eller registreret partner,
- > medlemmets samlever, hvis samlivet har varet mindst to år, eller medlemmet har fællesbarn med samleveren,
- > medlemmets børn, eller
- > medlemmets arvinger ifølge testamente eller lov

Jf. forsikringsaftaleloven § 105a. Er der ingen arvinger efter "nærmeste pårørende", udbetales engangsbeløbet ikke.

Stk. 7. Medlemmet kan efter regler fastsat af PensionDanmark forhøje, nedsætte eller fravælge mindstebeløbet. Ved forhøjelse af mindstebeløbet fastsættes prisen ud fra medlemmets alder og det til enhver tid gældende tekniske grundlag og tilhørende satser, jf. § 25.

Medlemmet kan ændre mindstebeløbet på PensionDanmarks hjemmeside. Medlemmet kan også skrive eller ringe til PensionDanmark.

Stk. 8. Hvis medlemmet vælger at nedsætte mindstebeløbet, bliver mindstebeløbet sat ned den 1. i måneden efter, at PensionDanmark har modtaget medlemmets valg.

Hvis medlemmets valg modtages den 25. og valgmanden ud, bliver mindstebeløbet først sat ned den 1. en måned senere.

Valget slettes ved overgang til hvilende medlemskab, jf. § 7, stk. 9.

Ovennævnte gælder også, hvis medlemmet fravælger mindstebeløbet.

Stk. 9. Hvis medlemmet ønsker at forhøje mindstebeløbet, bliver mindstebeløbet forhøjet seks måneder efter den 1. i måneden efter, at PensionDanmark har modtaget medlemmets valg. Det betyder, at hvis PensionDanmark fx modtager medlemmets valg i januar 2023, træder forhøjelsen i kraft den 1. august 2023.

Mindstebeløbet bliver dog kun forhøjet hvis medlemmet opfylder nedennævnte betingelser, på det tidspunkt medlemmet vælger samt den 1. i måneden efter valget og på det tidspunkt, hvor forhøjelsen træder i kraft:

- > der bliver indbetalt pensionsbidrag fra arbejdsgiveren,
- > forsikringen er ikke ophørt,
- > medlemmet er ansat under en overenskomst, som giver mulighed for at vælge beløb,

Hvis mindste beløbet herefter bliver forhøjet, vil retten til udbetaling af det højere mindstebeløb være betinget af, at dødsfaldet efter en konkret vurdering ikke har sammenhæng med en tidligere kritisk sygdomsdiagnose eller symptomer herpå, j. § 15, stk. 3 eller de lidelser og symptomer på disse, der lå til grund for en tidligere tilkendelse af ressourceforløb, fleksjob samt førtids- eller seniorpension, som var til stede på valg- og ikrafttrædelsestidspunktet.

Hvis medlemmets valg modtages den 25. og valgmanden ud, bliver mindstebeløbet først forhøjet den 1. en måned senere, dvs. den 1. september 2023 i ovennævnte eksempel.

Valget slettes ved overgang til hvilende medlemskab, jf. § 7, stk. 9.

Stk. 10. Hvis medlemmet dør før alderspensionering, jf. § 10a, stk. 2, udbetales det mindstebeløb, der er gældende på dødsfaldstidspunktet, jf. dog stk. 11 og 13.

Stk. 11. Hvis medlemmets samlede pensionsopsparing efter fradrag af afgift til staten er større end mindstebeløbet ved medlemmets død før alderspensionering, jf. § 10, stk. 2, udbetales den samlede pensionsopsparing efter fradrag af afgift til staten og evt. boafgift, jf. § 24, stk. 6, i stedet for mindstebeløbet. Opsparingens størrelse opgøres på udbetalingstidspunktet og ikke på dødsfaldstidspunktet.

Stk. 12. Hvis medlemmet på dødsfaldstidspunktet får udbetalt rate- og/eller livsvarig pension på grund af alderspensionering, udbetales en evt. resterende opsparing til ratepension og en evt. resterende udbetalingssikring af den livsvarige pension. Ved delpensionering modregnes den resterende opsparing, jf. pkt. 1, i det mindstebeløb, jf. stk. 10, der er gældende på dødsfaldstidspunktet. Opsparingens størrelse opgøres på udbetalingstidspunktet, jf. stk. 11. Udbetalingen sker som engangsbeløb efter fradrag af afgift til staten og evt. boafgift, jf. § 24, stk. 6.

Stk. 13. Mindstebeløbet udbetales ikke, hvis medlemmet dør, efter at medlemmet

- > er blevet hvilende

- > er ophørt i PensionDanmark,
- > er blevet alderspensioneret, jf. § 10a, stk. 2, eller
- > har nået folkepensionsalderen

§ 21. Ægtefællepension og børnepension

Stk. 1. Hvis pensionsordningen efter tidligere regler omfatter ægtefællepension og børnepension, der skal udbetales ved medlemmets død, vil ægtefællepensionen og børnepensionen blive omregnet og udbetalt med et engangsbeløb.

Afsnit H Betingelser for PensionDanmark Sundhedsordning

§ 22. PensionDanmark Sundhedsordning

Dette afsnit og bilag til afsnit H indeholder de særlige regler, som sammen med de generelle forsikringsbetingelser gælder for produkterne under PensionDanmark Sundhedsordning.

Stk. 1. PensionDanmark Sundhedsordning, herefter sundhedsordningen, giver ret til behandling af problemer i bevægeapparatet hos fysioterapeut og kiropraktor.

Sundhedsordningen giver desuden ret til:

- > Sygeplejerskerådgivning, udredning og indsatser ved risiko for eller ved længerevarende sygdom
- > Hurtig Diagnose
- > Guide til det offentlige sundhedsvæsen
- > Online sundhedstest
- > Online lægekonsultation
- > Online psykologhjælp

Ydelserne er nærmere beskrevet i bilag til afsnit H.

Stk. 2. Bidraget til sundhedsordningen udgør betalingen for ovenstående ydelser, når medlemmet er omfattet af sundhedsordningen.

Stk. 3. Hvis et medlem, der er omfattet af sundhedsordningen, bliver førtids- eller seniorpensionist, alderspensionist eller, jf. § 7, stk. 5, overgår til hvilende medlemskab, vil medlemmet fortsat være omfattet af sundhedsordningen, medmindre medlemmet fravælger sundhedsordningen.

Betalingen for sundhedsordningen sker via fradrag i medlemmets pensionsopsparing.

Afsnit I Betingelser for forsikringen ved Loss of License

§ 23. Forsikringen ved Loss of License

Stk. 1. Dette afsnit indeholder de særlige regler, som gælder for forsikringen ved Loss of License sammen med de generelle forsikringsbetingelser.

Stk. 2. Forsikringen er baseret på den til enhver tid gældende lovgivning, herunder bekendtgørelsen om helbredsgodkendelse af Trafikstyrelsen.

Stk. 3. Forsikringen består af et engangsbeløb.

Stk. 4. Engangsbeløbet kan udbetales til de medlemmer, der er omfattet af forsikringen, hvis medlemmet, efter at forsikringen er trådt i kraft, men før det fyldte 62. år, ikke bliver helbredsgodkendt af Trafikstyrelsen til jobfunktionen og af den grund bliver afskediget, og arbejdsgiverens opsigelsesvarsel over for medlemmet ikke overstiger groundingperioden. Midlertidig suspension af helbredsgodkendelsen giver ikke ret til udbetaling af engangsbeløbet.

Stk. 5. Engangsbeløbet udbetales med det beløb, som medlemmet er omfattet af på det tidspunkt, hvor medlemmet opfylder alle betingelserne for, at engangsbeløbet kan udbetales, jf. stk. 4.

Stk. 6. Forsikringen ophører, når medlemmet fylder 62 år, hvis medlemmet fratræder før dette tidspunkt,

eller når medlemmet har fået udbetalt engangsbeløbet.

- Stk. 7.* Medlemmet kan kun få udbetalt ét engangsbeløb. Når engangsbeløbet er udbetalt, bliver medlemmet ikke senere omfattet af forsikringen igen.
- Stk. 8.* Engangsbeløbet er ugaranteret. Det betyder, at prisen og størrelsen på engangsbeløbet kan ændres.

Ændringerne sker normalt en gang om året og kan være både i op- eller nedgående retning og får virkning for både eksisterende og nye medlemmer.

Afsnit J Øvrige generelle forsikringsbetingelser

§ 24. Udbetaling af forsikringsydelse og pensionsbeløb

- Stk. 1.* Retten til forsikringsydelse og udbetalte pensionsbeløb er såvel for medlemmet som for andre berettigede en personlig rettighed. Det betyder fx, at retten til udbetaling af engangsbeløbet ved visse kritiske sygdomme og ydelser ved fleksjob, ressourceforløb samt førtids- og seniorpension bortfalder ved medlemmets død.
- Stk. 2.* Udbetaling af forsikringsydelse og pensionsbeløb sker til modtagerens NemKonto, medmindre modtageren ikke har NemKonto, eller modtageren ønsker beløbet indsat på en kreditorbeskyttet konto, jf. stk. 3.
- Stk. 3.* Rettigheder i henhold til forsikringen kan være kreditorbeskyttet i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning.
- Stk. 4.* Inden udbetaling af forsikringsydelse eller pensionsbeløb kan finde sted, oplyser PensionDanmark hvilken dokumentation, der er nødvendig, for at udbetaling kan ske. Modtageren skal for egen regning fremskaffe denne dokumentation.
- Stk. 5.* Hvis den nødvendige dokumentation ikke fremskaffes, afgør PensionDanmark, hvordan udbetalingen og størrelsen på udbetalingen kan fastsættes.
- Stk. 6.* Afgifter og skatter af forsikringsydelse og pensionsbeløb, som PensionDanmark skal indbetale til myndighederne på beløbsmodtagerens vegne, bliver fratrukket inden udbetaling til modtageren.
- Stk. 7.* Krav på forsikringsydelse, jf. §§ 15-21 og § 23, forældes ikke.

§ 25. Det tekniske grundlag

- Stk. 1.* Det tekniske grundlag, bonusregulativet og de tilhørende satser er sammen med PensionDanmarks overskudspolitik anmeldt til finanstillsynet.

Det anmeldte gælder, indtil nye anmeldelser finder sted. Ændringer i det anmeldte kan have virkning for alle forsikringer, dvs. både eksisterende og nye forsikringer. Forsikringsydelse beregnes i overensstemmelse med den nye anmeldelse.

- Stk. 2.* De forsikringsydelse, der er nævnt i §§ 11-23 samt de beløb, der er nævnt i §§ 8-9, beregnes og fastsættes på grundlag af det til enhver tid gældende tekniske grundlag og dertil hørende satser.
- Stk. 3.* Bonus i form af en kontorente tilskrives for en periode ad gangen og på grundlag af de satser, som PensionDanmark fastsætter i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler, som står i PensionDanmarks bonusregulativ og i PensionDanmarks overskudspolitik.
- Stk. 4.* For medlemmer med ret til bonus gælder, at medlemmernes andel af et underskud uanset oprindelse kan dækkes primært af medlemmernes samlede kollektive bonuspotentiale og i overensstemmelse med PensionDanmarks overskudspolitik efter kollektive og solidariske principper.

§ 26. Indskrænkning i forsikringsdækningen

- Stk. 1.* Opstår der krigstilstand eller anden fareforøgelse af tilsvarende art på dansk område, bortfalder forsikringerne ved visse kritiske sygdomme, ressourceforløb, førtidspensionering, erhvervsevnetab, fleksjob, loss of license og dødsfald.
- Stk. 2.* Forsikringerne bortfalder ikke for medlemmer, der deltager i dansk krigstjeneste inden for det danske forsvar, herunder danske værn, eller efter den danske regerings ordre, uden for dansk område. Ved deltagelse i anden krigstjeneste bortfalder forsikringerne ved visse kritiske sygdomme, ressourceforløb, førtidspensionering, erhvervsevnetab, fleksjob, loss of license og dødsfald.
- Stk. 3.* Erhvervsministeren træffer efter indstilling fra finanstilsynet bestemmelse om, hvorvidt den omtalte tilstand skal anses for indtrådt og i bekræftende fald om det tidspunkt, hvorfra fareforøgelsens indtræden og ophør, jf. stk. 1 og 2, bør regnes.
- Stk. 4.* PensionDanmark kan nedsætte forsikringsydelse – også for allerede indtrufne forsikringsbegivenheder – hvis der som følge af katastrofe, herunder fx naturkatastrofe, terrorbegivenhed, pandemi, ulykke eller anden begivenhed med mange skader til følge indtræffer en meget væsentlig stigning i antallet af dækningsberettigede skader af en størrelse, som kunne føre til, at PensionDanmarks kapitalgrundlag eller medlemmernes pensionsrettigheder kunne være i fare, hvis PensionDanmark udbetalte forsikringsydelse i overensstemmelse med de øvrige forsikringsbetingelser. Det medfører, at der ved alle tilkendelser sker en solidarisk og forholdsmæssig nedsættelse af forsikringsydelse, som ikke vil være betinget af årsagssammenhæng mellem den enkelte tilkendelse og katastrofen eller et bestemt skadestidspunkt.

§ 27. Urigtige oplysninger

- Stk. 1.* Hvis medlemmet afgiver urigtige oplysninger til PensionDanmark, kan forsikringerne ved visse kritiske sygdomme, ressourceforløb, førtidspensionering, erhvervsevnetab, fleksjob, loss of license og dødsfald helt eller delvist bortfalde efter reglerne i forsikringsaftaleloven.

§ 28. Dispositionsmuligheder

- Stk. 1.* Forsikringen kan ikke belånes, transporteres eller benyttes til sikkerhedsstillelse.
- Stk. 2.* Pensionsoversigten er ikke et værdipapir, og besiddelsen af pensionsoversigten giver ingen rettigheder mod PensionDanmark. Forsikringsaftalelovens §§ 113 og 114 om livsforsikringsaftalers omsættelighed finder derfor ikke anvendelse på denne forsikringsaftale.

§ 29. Klagebehandling

- Stk. 1.* Medlemmet kan indbringe afgørelser truffet af PensionDanmark for Ankenævnet for Forsikring, for en voldgiftsret eller for de almindelige domstole.
- Stk. 2.* Klage til Ankenævnet for Forsikring eller voldgiftsbehandling udelukker ikke, at medlemmet eller PensionDanmark efterfølgende lader sagen prøve ved de almindelige domstole.

§ 30. Persondatabelandling

Stk. 1. PensionDanmark driver livsforsikringsvirksomhed og er etableret som et arbejdsmarkedsrelateret pensionsforsikringsaktieselskab med det formål at administrere medlemmernes overenskomstaf-talte obligatoriske arbejdsmarkedspension. Persondatabelandlingen sker i overensstemmelse med blandt andet lov om finansiel virksomhed til formål, der ligger inden for selskabets ovennævnte driftsområde, herunder varetagelse af de forpligtelser, der følger af lovgivningen for virksomhedsområdet.

Ved optagelsen i pensionsordningen videregiver medlemmets arbejdsgiver oplysning om medlemmets navn, CPR-nummer, overenskomstkod, bidragsperiode og pensionsbidraget størrelse, som herefter anvendes til at oprette medlemmets pensionsordning og beregne de ydelser, medlemmet er omfattet af samt den løbende administration af den obligatoriske pensionsbidragspligt.

De nævnte persondata bliver alene suppleret med yderligere personoplysninger til brug for kontraktopfyldelse, hvis medlemmet gør brug af valgmulighederne i pensionsordningen, eller hvis medlemmet bliver berettiget til ydelser fra sundhedsordningen eller forsikringerne, hvor selskabet i givet fald behandler de særlige personoplysninger efter samtykke fra medlemmet.

Behandlingen af personoplysninger fremgår af selskabets persondatapolitik, som er tilgængelig på selskabets hjemmeside.

Bilag til afsnit B   Regulativ for valgfri indbetaling

Regulativet indeholder de særlige regler, der gælder for medlemmets valgfri ekstra indbetaling til pensionsopsparingen i PensionDanmark inden for de rammer, der er fastlagt af PensionDanmarks bestyrelse.

Forsikringsbetingelserne for pensionsordninger i PensionDanmark gælder også for den valgfri indbetaling og de ydelser, som medlemmet bliver omfattet som følge af den valgfri indbetaling.

§ 1.   Indbetaling af frivillige bidrag eller ekstra indskud

- Stk. 1.* Medlemmer i PensionDanmark har ud over det overenskomstaftalte pensionsbidrag mulighed for at indbetale frivillige bidrag eller et eller flere ekstra indskud.
- Stk. 2.* Medlemmet kan indbetale frivillige månedlige bidrag via arbejdsgiveren sammen med det overenskomstaftalte bidrag.
- Stk. 3.* Medlemmet kan vælge at indbetale et eller flere ekstra indskud til aldersopsparing, ratepension og/eller livsvarig pension. Der kan kun indbetales frivillige bidrag og indskud til aldersopsparing og ratepension, hvis indbetalingen af obligatoriske pensionsbidrag til disse opsparingstyper ikke overstiger det årlige indbetalingsloft, jf. stk. 8. Aftale om indbetaling af ekstra indskud oprettes via PensionDanmarks hjemmeside. Ekstra indskud til ratepension og livsvarig pension kan fradrages i den skattepligtige indkomst efter reglerne i pensionsbeskatningsloven. Der er ikke fradrag for ekstra indskud til aldersopsparingen. Omkostningerne ved at indbetale ekstra indskud bliver fastsat hvert år af PensionDanmark.
- Stk. 4.* Medlemmet kan vælge at indbetale frivillige månedlige bidrag til aldersopsparing, ratepension og/eller livsvarig pension. Der kan kun indbetales frivillige bidrag til aldersopsparing og ratepension, hvis indbetalingen af obligatoriske pensionsbidrag til disse opsparingstyper ikke overstiger det årlige indbetalingsloft, jf. stk. 8. Aftale om indbetaling af frivillige månedlige bidrag oprettes via PensionDanmarks hjemmeside. Bidraget til ratepension og livsvarig pension kan fradrages i den skattepligtige indkomst efter reglerne i pensionsbeskatningsloven. Der er ikke fradrag for bidragsindbetalingen til aldersopsparingen. Omkostningerne ved at indbetale frivillige bidrag bliver fastsat hvert år af PensionDanmark.
- Stk. 5.* Frivillige bidrag og ekstra indskud, jf. stk. 2-4, anvendes til at forhøje pensionsopsparingen. Forsikringerne, herunder opsparingssikringen, bliver ikke forhøjet.
- Stk. 6.* Reglerne i forsikringsbetingelserne for PensionDanmark om udbetaling af ved alderspensionering og død gælder også for den pensionsopsparing, som medlemmet opnår ved indbetaling af frivillige bidrag og ekstra indskud. Pensionsopsparingen fra frivillige bidrag og indskud kan tidligst udbetales fra den 1. i en måned efter, at medlemmet opnår pensionsudbetalingsalderen, jf. dog stk. 7, og uafhængigt af den pensionsopsparing, der er opnået ved de overenskomstaftalte bidrag.
- Stk. 7.* Værdien af pensionsopsparingen, der opnås for frivillige bidrag og ekstra indskud, kan – i modsætning til medlemmets øvrige pensionsopsparing – udbetales før pensioneringspunktet, hvis medlemmet anmoder om det (tilbagekøb).
- Stk. 8.* For frivillige bidrag og ekstra indskud gælder, at hvis den samlede indbetaling til ratepension overstiger det maksimale beløb for indbetaling til ratepension på 63.100 kr. (2024), bliver det overskydende beløb indbetalt på den livsvarige pension. Tilsvarende gælder, hvis den samlede indbetaling til aldersopsparingen overstiger det maksimale beløb for indbetaling til aldersopsparing på 9.100 kr. kr. efter skat (2024), eller 58.900 kr. efter skat (2024) hvis medlemmet opfylder betingelserne efter lovgivningen for at kunne indbetale det høje beløb.
- Stk. 9.* Opsparingen og alle fremtidige indbetalinger af frivillige bidrag og ekstra indskud til opsparingen investeres efter den investeringsprofil, som medlemmet har valgt i Frit Puljevalg, med mindre medlemmet har overladt investeringsvalget til PensionDanmark. Reglerne for Frit Puljevalg fremgår af bilag til afsnit C i forsikringsbetingelserne for PensionDanmark.
- Stk. 10.* Reglerne for indbetaling af frivillige bidrag via arbejdsgiver og ekstra indskud trådte oprindeligt i kraft med virkning fra den 1. december 2004. Reglerne for frivillige månedlige bidrag efter fratrædelse gælder for aftaler oprettet den 1. juni 2010 eller senere.

§ 2. Indbetaling af bidrag for egen regning – aftaler oprettet før den 1. juni 2010

- Stk. 1.* Oprettelse af aftaler om indbetaling af bidrag for egen regning i henhold til stk. 2-8 ophørte med virkning fra den 1. juni 2010. Stk. 2-8 gælder sammen med de øvrige forsikringsbetingelser for pensionsordninger i PensionDanmark derfor kun for aftaler om indbetaling af bidrag for egen regning, der er oprettet før den 1. juni 2010.
- Stk. 2.* Når medlemmet og PensionDanmark har indgået aftale om indbetalingen af bidrag for egen regning, fortsætter de forsikringer, der var gældende på fratrædelsestidspunktet. Forsikringerne kan ændres, hvis PensionDanmarks bestyrelse træffer beslutning om en generel ændring af forsikrings- og opsparingsydelse og deres sammensætning.
- Stk. 3.* Den månedlige indbetaling skal være på mindst 500 kr. Mindstebeløbet reguleres en gang årligt. Reguleringen gælder for alle aftaler om indbetaling af bidrag for egen regning. Der er intet maksimum for den månedlige indbetaling, der kan aftales.
- Stk. 4.* Det aftalte bidrag forfalder månedligt bagud, første gang for den måned hvor forsikringerne ellers ville være ophørt. Sidste rettidige indbetalingsdag er den 10. i måneden efter forfaldsmåneden. Bidraget skal indbetales via Betalingservice.
- Stk. 5.* Bliver det aftalte bidrag ikke indbetalt efter sidste rettidige indbetalingsdag, jf. stk. 4, får medlemmet en påmindelse. Bliver bidraget ikke indbetalt inden den 24. i måneden, overgår medlemmet til bidragsfri dækning, jf. § 7, stk. 8 i forsikringsbetingelserne for PensionDanmark.
- Stk. 6.* Hvis medlemmet ikke indbetaler det aftalte bidrag inden betalingsfristens udløb, jf. stk. 5, kan medlemmet gentage indbetalingen for egen regning, inden den bidragsfri dækning ophører. Efter overgangen til hvilende medlemskab kan medlemmet ikke længere indbetale bidrag for egen regning.
- Stk. 7.* Hvis der på ny bliver indbetalt pensionsbidrag fra en arbejdsgiver, eller hvis medlemmet får opsparings sikring, kan medlemmet ikke længere indbetale bidrag for egen regning. Aftalen om indbetalingen af bidrag for egen regning bliver i de tilfælde ophævet.

§ 3. Betingelser for overførsel af opsparing til PensionDanmark (pensionsordninger via tidligere ansættelser og privat pensionsordning)

- Stk. 1.* Medlemmet kan overføre sin pensionsopsparing i et andet pensionsinstitut til PensionDanmark i forbindelse med jobskifte. Både medlemmets obligatoriske og frivillige pensionsordninger, der er oprettet som led i et tidligere ansættelsesforhold, og medlemmets private pensionsordninger kan overføres til PensionDanmark.
- Stk. 2.* Overførsel af medlemmets obligatoriske eller frivillige pensionsordning til PensionDanmark kan være omkostningsfri, hvis overførslen sker senest 36 måneder efter medlemmets fratrædelse i den tidligere pensionsordning, eller hvis pensionsordningens værdi på overførselstidspunktet er mindre end 58.100 kr. (2024). Det andet pensionsinstitut kan fratrække gebyr ved overførslen. PensionDanmark fratrækker ikke gebyr ved modtagelsen af overførselsbeløbet. Andre overførsler kan ske mod betaling af flytteomkostninger og gebyr.
- Stk. 3.* Det overførte beløb anvendes til at forhøje medlemmets pensionsopsparing og fordeles på de forskellige opsparingstyper efter reglerne i pensionsbeskatningsloven.
- Stk. 4.* For det overførte beløb gælder reglerne i forsikringsbetingelserne for PensionDanmark om udbetaling, forrentning, omkostninger mv., herunder at det overførte beløb ikke kan udbetales, før pensionsudbetalingsalderen nås, hvis overførselsbeløbet hidrører fra en obligatorisk eller frivillig pensionsordning, der er oprettet som led i et tidligere ansættelsesforhold.

§ 4. Betingelser for selvbetaling via arbejdsgiver

- Stk. 1.* Tidligere medlemmer, der ansættes i en stilling, der ikke er omfattet af en kollektiv overenskomst med indbetaling til PensionDanmark, eller ansættes i en stilling med valgfri pensionsvilkår på en virksomhed, kan inden overgangen til hvilende medlemskab indgå aftale med virksomheden om videreførelse af pensionsordningen i PensionDanmark.
- Stk. 2.* I det tilfælde bliver bidragsindbetalingen anvendt på samme måde som et obligatorisk pensionsbidrag, idet medlemmet bliver omfattet af forsikringer, PensionDanmark Sundhedsordning og pensionsopsparing svarende til den produktpakke, der var gældende for medlemmets seneste overenskomstaftalte ansættelsesforhold med bidragspligt til selskabet.

- Stk. 3.* Medlemmet opnår samme rettigheder som dem, der gælder for obligatoriske pensionsbidrag. Det betyder fx, at pensionsopsparingen tidligst kan udbetales, når medlemmet opnår pensionsalderen.
- Stk. 4.* Retten til bidragsindbetaling bortfalder senest, når det ansættelsesforhold, aftalen vedrører, ophører.
- Stk. 5.* Da bidragsindbetalingen er valgfri, bliver der ikke iværksat rykkerprocedure, hvis et bidrag udebliver, idet medlemmet da overgår til bidragsfri dækning mv. efter reglerne i § 7.

Bilag til afsnit C   Betingelser for medlemmernes valg af investeringsaktiver tilknyttet pensionsopsparingen og indbetalingen hertil (Frit Puljevalg og risikoprofilvalg)

§ 1.   Generelt om puljer

- Stk. 1.* PensionDanmark stiller en række puljer af investeringsaktiver til rådighed for medlemmer, der selv ønsker at træffe valg om sammensætningen af investeringsaktiver tilknyttet pensionsopsparingen og indbetalingen hertil. Den valgte sammensætning af investeringsaktiver gælder for den valgte pensionsopsparing, herunder indbetalingen hertil. Indbetalingen til pensionsopsparingen kan ud over det overenskomstaftalte bidrag hidrøre fra frivillige bidrag og ekstra indskud og opsparing overført fra andet pensionsinstitut eller Lønmodtagernes Dyrtidsfond. Investeringsaktiverne i puljerne udgøres af beviser i investeringsforeninger og lignende.
- Stk. 2.* Nogle puljer er internt forvaltede, idet de pågældende investeringer udvælges i henhold til investeringsretningslinjer, der fastlægges af PensionDanmark. Blandt disse puljer indgår en kontant pulje, der kan omfatte pengemarkedsinstrumenter og obligationer med kort løbetid fra udstedere med høj kreditværdighed eller investeringsforeningsafdelinger, der investerer i sådanne instrumenter og obligationer. De internt forvaltede puljer kan bestå af investeringsaktiver, der udvælges af PensionDanmark og investeringsaktiver, der udvælges af eksterne forvaltere, men hvor PensionDanmark vælger sammensætningen af disse forvaltere.
- Stk. 3.* Andre puljer er eksternt forvaltede. De består af beviser i enkelte investeringsforeningsafdelinger eller andre kollektive investeringsordninger. PensionDanmark har indgået aftale med de pågældende eksterne forvaltere om at stille disse afdelinger til rådighed for medlemmerne. De eksterne forvaltere er ansvarlige for porteføljeforvaltningen.
- Stk. 4.* PensionDanmark ejer de aktiver, der indgår i både de internt og de eksternt forvaltede puljer.
- Stk. 5.* Medlemmernes pensionsopsparing tilskrives en rente, der svarer til det markedsmæssige afkast af investeringsaktiverne, der indgår i de valgte puljer med fradrag af de skatter og omkostninger, der knytter sig til investeringerne og brugen af puljevalgssystemet. Renten kan således være både positiv og negativ.
- Stk. 6.* De medlemmer, der bruger puljevalgssystemet, kan blive pålagt gebyrer for anvendelsen af puljevalgssystemet. Medlemmerne vil få oplysning herom, når de anvender systemet.

§ 2   Medlemmets valg af puljer

- Stk. 1.* Valg af puljer kan kun finde sted ved brug af de særlige faciliteter på PensionDanmarks hjemmeside.
- Stk. 2.* Valg sker ved at fastlægge en procentfordeling mellem de udbudte puljer eller ved at lade PensionDanmark bestemme sammensætningen ud fra en risikoprofil, der er valgt af medlemmet, og medlemmets alder (et profilprodukt). Den valgte procentfordeling mellem de udbudte puljer eller valg af profilprodukt kan ændres af medlemmet. Den valgte procentfordeling har virkning både for tilgangen af opsparingsbidrag og for den opsparing, der i forvejen foreligger. Værdien af udloddet udbytte, genplaceres i samme pulje.
- Stk. 3.* Den valgte procentfordeling eller det valgte af profilprodukt, jf. stk. 2, får virkning senest tre børsdage efter, at medlemmet har truffet valget. Ved børsdag forstås en åben børsdag på samtlige markeder omfattet af medlemmets valg. PensionDanmark sender en bekræftelse til medlemmet, når den valgte procentfordeling er gennemført.

§ 3.   Ansvar

- Stk. 1.* Ansvar for valg af puljer påhviler medlemmet. Risikoen for tab er derfor medlemmets, og der kan ikke gøres ansvar gældende overfor PensionDanmark som følge af medlemmets puljevalg.
- Stk. 2.* PensionDanmark hæfter ikke for det økonomiske tab, der påføres medlemmet ved, at PensionDanmark uanset årsag ikke kan gennemføre valget af procentfordelingen rettidigt eller slet ikke kan gennemføre valget. Kan valget af procentfordelingen senere gennemføres, sker dette efter, at forhindringerne er bortfaldet.

§ 4.   PensionDanmarks ændring af puljerne

- Stk. 1.* PensionDanmark kan til enhver tid udvide antallet af puljer, der kan vælges mellem.

- Stk. 2.* PensionDanmark kan uden varsel midlertidigt spærre for benyttelsen af en pulje, fx hvis der er tekniske grunde, der forhindrer, at puljen kan anvendes. I så fald gennemføres eventuelle ønsker fra medlemmet om at ændre procentfordelingen mellem puljerne, der omfatter den spærrede pulje, når spærringen ophæves. Midler, der indgår til placering i en spærret pulje, placeres i kontantpuljen. Medlemmet vil få besked om spærringen.
- Stk. 3.* PensionDanmark kan uden varsel lukke en pulje for nye indbetalinger. Herefter vil det ikke være muligt at lade puljen indgå ved valg af procentfordelingen. Midler, der i henhold til allerede valgte procentfordelinger indgår til placering i en lukket pulje, placeres i kontantpuljen. Medlemmet vil få besked om lukningen.
- Stk. 4.* PensionDanmark kan med tre måneders varsel nedlægge en pulje. Herefter vil midler, der er placeret i puljen, skulle overføres til andre puljer. De medlemmer, der har en nedlagt pulje i deres procentfordeling, vil blive opfordret til at vælge andre puljer i stedet. For medlemmer, der ikke inden for de varslede tre måneder vælger en anden pulje, indsættes kontantpuljen i den nedlagte puljes sted i procentfordelingen.
- Stk. 5.* Eksterne forvaltere kan vælge at nedlægge en afdeling af en investeringsforening eller lignende, som en pulje er baseret på. Herefter vil midler, der er placeret i puljen, skulle overføres til andre puljer. De medlemmer, der har en nedlagt pulje i deres procentfordeling, vil blive opfordret til at vælge andre puljer i stedet. For medlemmer, der ikke rettidigt ændrer procentfordelingen, indsættes kontantpuljen i den nedlagte puljes sted i procentfordelingen.

§ 5. Ophør af puljevalg

- Stk. 1.* Når PensionDanmark modtager besked om, at et medlem, der selv har truffet valg af puljer, er afgået ved døden, vil PensionDanmark, placere medlemmets investeringsaktiver i henhold til PensionDanmarks standardordning (middel risiko).
- Stk. 2.* Et medlem, der selv har truffet valg af puljer, kan til enhver tid afmelde sig fra puljevalgssystemet. Herefter vil der blive tilknyttet investeringsaktiver til medlemmets indbetaling til pensionsopsparingen efter PensionDanmarks valg med virkning senest tre børsdage efter datoen for afmeldingen. Ved børsdag forstås en åben børsdag på samtlige markeder omfattet af medlemmets valg. .
- Stk. 3.* Hvis et medlem, der selv har truffet valg af puljer eller risikoprofil, begynder at få udbetalt ydelser ved alders- eller delpensionering, kan PensionDanmark placere medlemmets investeringsaktiver i henhold til PensionDanmarks standardordning (middel risiko). Herefter vil der blive tilknyttet investeringsaktiver til medlemmets pensionsopsparing efter PensionDanmarks valg med virkning senest 3 børsdage efter datoen, hvor udbetalingen skal begynde. Ved børsdag forstås en åben børsdag på samtlige markeder omfattet af medlemmets valg.

Bilag til afsnit D   Specifikation til kritiske sygdomme

Landspatientregistrets diagnosekoder anvendes som dokumentation for den stillede diagnose.

Derudover skal diagnoserne, der er omfattet af forsikringen ved visse kritiske sygdomme, jf. § 15, stk. 3 i forsikringsbetingelserne for pensionsordninger i PensionDanmark, opfylde sygdomsdefinitionen for den enkelte diagnose, som fremgår af dette bilag.

Diagnosegruppe 1: Ondartet kræft

En ondartet (malign) tumor, der mikroskopisk er karakteriseret ved ukontrollabel, infiltrativ vækst ud i tilstødende væv og klinisk ved evne til recidiv og spredning til regionale lymfeknuder og fjernere organer (metastaser).

Tillige omfattes følgende sygdomme, hvis de dokumenteret er behandlingskrævende med kemoterapi, strålebehandling eller lægemidler med specifik hæmning, fx tyrosinkinasehæmmere:

- > Akut leukæmi (ALL og AML)
- > Kronisk myeloid leukæmi (CML)
- > Kronisk lymfatisk leukæmi (CLL)
- > Maligne lymfomer, herunder Hodgkins lymfon
- > Myelomatose (knoglemarvskræft)
- > Kroniske myeloproliferative neoplasier, fx polycystemia vera
- > Højrisiko myeloplastisk syndrom (MDS)
- > Kronisk myelomonocyt leukæmi (CMML) type 2

Desuden omfatter dækningen

- > Knoglemarvstransplantation
- > malignt melanom (modermærkekræft) og
- > alle hæmatologiske sygdomme, der som et led i behandlingen kræver transplantation med stamceller/knoglemarv fra et andet individ (allogen knogletransplantation).

Undtaget fra dækningen er:

- > alle former for hudkræft, herunder Kaposi's sarkom
- > klinisk lokaliseret stadier af prostatakræft, hvor Gleason score er under 7, og som ikke medfører kurativt intenderet behandling, herunder operation med fjernelse af prostatakirtlen eller strålebehandling.
- > alle svulster, der ved den mikroskopiske (histologiske) undersøgelse beskrives som præmaligne (forstadier til kræft), såsom celleforandringer i livmoderhalsen (Cervical Intraepithelial Neoplasi (CIN), alle stadier), "carcinoma in situ" og
- > godartede blærepapillomer samt svulster opstået som følge af infektion med humant immundefekt virus.

Diagnosen skal være baseret på histologisk eller cytologisk undersøgelse af fjernet svulst eller biopsi heraf foretaget af speciallæge i vævs- og celleundersøgelse (patologisk anatomi).

Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere; for kræftformerne, der er nævnt i punkt 6-8, samt knoglemarvstransplantation skal diagnosen være stillet den 1. januar 2014 eller senere.

Diagnosegruppe 2: Hjertesygdomme

Diagnosegruppen indeholder følgende diagnoser:

2a. Blodprop i hjertet

Ved blodprop i hjertet (hjerteinfarkt) forstås akut opstået henfald af en del af hjertets muskulatur som følge af nedsat/ophørt blodforsyning til den pågældende del af hjertet. Diagnosen skal kunne dokumenteres og være baseret på:

- > Typisk stigning og/eller fald af blodværdierne (TnT eller CK-MB) sammen med mindst ét af følgende kriterier:
  - > Symptomer på iskæmi (fx bryst smerter, dyspnø, akut hjerteinsufficiens, arytmier) eller
  - > Ledsagende og relevante EKG-forandringer, som er forenelig med akut iskæmi (nye ST-T ændringer eller ny venstresidig grenblok)

Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere og diagnosen skal være stillet af en kardiologisk afdeling eller af kardiologisk speciallæge.

2b. Dilateret og hypertrofisk kardiomyopati

Diagnosen på dilateret kardiomyopati skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere. For diagnosen hypertrofisk kardiomyopati gælder, at der ekkokardiografisk eller ved MR-scanning er fundet en venstre ventrikel hypertrofi på mere end 15 mm uden påviselig grund, dvs. tilstanden må ikke skyldes forhøjet blodtryk, aorta stenose eller voldsom fysisk aktivitet. Diagnosen på hypertrofisk kardiomyopati skal være stillet den 1. januar 2019 eller senere.

2c. Kranspulsåreforkalkning

Hjertekirurgisk behandling af forkalkning eller forsnævring i hjertets kranspulsårer (revaskularisering) af ikke-medicinsk behandlelige hjertekramper (angina pectoris) i form af:

- > Bypass-operation, herunder planlagt operation hvor medlemmet er accepteret på venteliste, med anlægelse af vene og/eller arterie grafts i kranspulsåren, eller
- > Påbegyndt ballonudvidelse/PCI af en eller flere kranspulsårer, uanset om behandlingen kan gennemføres.

Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere.

2d. Livstruende hjerterytmeforstyrrelser med indoperation af ICD-enhed (hjertestøder)

Indoperation af implanterbar cardioverter defibrillator ICD-enhed (hjertestøder) på grund af livstruende hjerterytmeforstyrrelser.

Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2016 eller senere på en kardiologisk afdeling eller af en kardiologisk speciallæge.

2e. Kronisk hjertesvigt

Kronisk hjertesvigt med stabil NYHA klasse III/IV, som er diagnosticeret klinisk og ekkokardiografisk, og som kun tillader let eller ingen fysisk aktivitet, er omfattet af dækningen. Ved stabil NYHA klasse III/IV forstås, at medlemmet i minimum tre måneder ved alle kliniske, billeddiagnostiske og laboratoriemæssige undersøgelser hver gang er vurderet til at være i NYHA klasse III/IV. Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2020 eller senere.

Diagnosegruppe 3: Hjerteklapsygdomme

Diagnosegruppen indeholder følgende diagnoser:

3a. Hjerteklapkirurgi

Hjertekirurgisk behandling af hjertesygdomme, som er diagnosticeret i forsikringstiden, med indsættelse, herunder perkutan angiografisk indsættelse, af kunstige hjerteklapprotoser samt indsættelse af mekaniske eller biologiske hjerteklapprotoser. Opstramning af eksisterende væv (plastikoperation) er ligeledes dækket. Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere.

Ved planlagt operation er det et krav, at medlemmet er accepteret på venteliste

3b. Betændelse i de venstresidige hjerteklapper

Betændelse i de venstresidige hjerteklapper (mistralklap endocarditis og aortaklap endocarditis) skal være diagnosticeret ved karakteristiske kliniske symptomer (feber, embolier, petecchier, splinters, hjertemislyd). Diagnosen skal være verificeret ved ekkokardiografi og planlagt antibiotika behandling af over fire ugers varighed. Diagnosen skal være stillet 1. januar 2011 eller senere.

Diagnosen skal være stillet af en kardiologisk afdeling eller infektionsmedicinsk afdeling.

Diagnosegruppe 4: Sygdomme i aorta (hovedpulsåren)

En bristning (ruptur) eller lokal udvidelse af aorta, en tillukning af aorta (aortaokklusion) eller en aortadissektion med ruptur i aortas indre lag og blødning ind i aortavæggen. Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2008 eller senere.

Aortaaneurisme eller aortadissektion skal være stillet ved ultralyd af abdomen, ekkokardiografi, CT/MR-scanning eller eventuelt ved aortagrafi. Aortaokklusion skal være diagnosticeret ud fra kliniske fund samt en aortagrafi eller MR-angiografi. Ved lokal udvidelse af aorta er det et krav, at medlemmet er opereret for

tilstanden eller accepteret på venteliste til operation. Dækningen gælder også i tilfælde, hvor behandlingen ikke kan gennemføres af tekniske grunde.

Diagnosegruppe 5: Hjerneblødning og blodprop i hjernen (apopleksi)

En akut læsion i hjerne og rygmarg, der opfylder følgende kriterier:

Læsionen skal have medført behandling på hospital eller sygehus inden 24 timer efter, at de første symptomer har vist sig, og 3 måneder efter behandlingen er begyndt, skal der som en direkte følge af læsionen være et eller flere af følgende blivende neurologiske udfaldssymptomer:

- > Lammelser i form af væsentligt nedsat kraft i muskulatur, der skyldes en organisk skade (paralyse eller parese, der ikke er funktionel)
- > Tydelige taleforstyrrelser i form af nedsat evne til at anvende og forstå tale (dysfasi), påvirkning af de muskler, som bruges til at frembringe tale (dysartri), eller
- > Intellektuel reduktion i form af markant nedsat hukommelse og indlæringssevne. Træthed, hovedpine og manglende overblik kan ikke alene udgøre en intellektuel reduktion.

Andre årsager til udfaldssymptomerne end den akutte læsion af hjerne skal kunne udelukkes.

Årsagen til læsionen skal være akut og inden for 24 timer pludseligt opstået infarkt, som følge af nedsat eller ophævet blodforsyning til områder i centralnervesystemet, opstået på trombotisk eller embolisk basis, eller en blødning i centralnervesystemet eller dets hinder, herunder blødning opstået på grund af traume.

Undtaget fra dækningen er TCI tilfælde, og læsioner i hjernen eller rygmargen med symptomer af mindre end 24 timers varighed, uanset om der senere ved scanning kan påvises ar i hjernen.

Diagnosen skal være stillet på en relevant afdeling på et hospital eller sygehus, og de blivende neurologiske udfaldssymptomer skal være dokumenteret ved objektive fund. PensionDanmark kan kræve, at diagnosen bliver bekræftet af en neurologisk speciallæge.

Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere.

Diagnosegruppe 6: Sækformet udvidelse af hjernens pulsårer

På grund af en røntgenundersøgelse, CT-angiografi eller MR-undersøgelse af hjernens pulsårer (angiografi) er medlemmet på venteliste til eller har fået udført operation eller behandling for sækformet udvidelse af hjernens pulsårer, som skal være diagnosticeret i forsikringstiden. Tilfælde, hvor behandlingen af tekniske årsager ikke kan gennemføres, er også dækket. Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere.

Diagnosegruppe 7: Visse godartede svulster (i hjerne og rygmarg)

Godartede svulster i hjerne og rygmarg eller disse organers hinder, som er diagnosticeret i forsikringstiden, som er fjernet helt eller delvist ved operation, eller som ikke kan opereres på grund af risikoen derved. Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere.

Diagnosegruppe 8: Følger efter borreliainfektion (TBE) i nervesystemet efter flåtbid

Ved følger efter borreliainfektion i nervesystemet efter flåtbid forstås længerevarende eller kronisk neuroborreliose som følge af flåtbid, der har medført vedvarende (perifere eller kranielle) neurologiske følger. Sero-negativ borreliose er ikke omfattet af dækningen.

Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2008 eller senere.

Diagnosen skal være stillet ud fra spinalvæskeundersøgelser, borreliaspecifikke antistofundersøgelser, CT/MR-scanning og klinik. De neurologiske følger skal have været til stede tre måneder eller mere og være vurderet og bekræftet af en neurologisk speciallæge. Det er normalt tidspunktet for flåtbid, der anvendes som symptomdebut for følgerne.

Diagnosegruppe 9: Følger efter hjerne- eller hjernehindebetændelse

Ved følger efter hjerne- eller hjernehindebetændelse forstås vedvarende neurologiske følger efter infektion i hjerne, hjernenerverødder eller hjernehinder, forårsaget af bakterier, vira, svampe mv. Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2008 eller senere.

De neurologiske følger skal have været til stede i seks måneder eller mere, og diagnosen skal være stillet på en neurologisk eller medicinsk afdeling ud fra:

- > påvisning af mikrober i spinalvæsken (eller eventuelt i blod), eller
- > en rygmarsvæskeundersøgelse med påvisning af betydelig inflammatorisk reaktion (pleocytose), herunder forhøjet antal hvide blodlegemer og protein, og eventuelt suppleret med CT/MR-scanning.

Diagnosegruppe 10: Multipel sklerose og Neuromyelitis optica

Diagnosegruppen indeholder følgende diagnoser:

10a. Multipel sklerose – dissemineret sklerose

Demyaliserende lidelse i centralnervesystemet dokumenteret ved for denne lidelse typiske forandringer i MR-scanning af hjerne eller rygmarv evt. suppleret med undersøgelse af spinalvæske. Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere.

Diagnosen skal være stillet af speciallæge i neurologi og følge anbefalede Diagnostiske Kriterier for Multipel Sklerose fra Det Internationale Panel for Diagnostik af Multipel Sklerose.

10b. Neuromyelitis optica (NMO)

Diagnosen skal være dokumenteret ved kliniske symptomer på synsnedsettelse og rygmarvspåvirkning, MR-skanning og antistoffer i blodet. Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2016 eller senere.

Diagnosen skal være stillet af speciallæge i neurologi og følge anbefalede Diagnostiske Kriterier for Multipel Sklerose fra Det Internationale Panel for Diagnostik af Multipel Sklerose.

Diagnosegruppe 11: Motorisk nervecellesygdom (MND)

Motorisk nervecellesygdom (MND) af en af typerne:

- > Amyotrofisk lateral sklerose (ALS)
- > Progressiv bulbær parese (PBP)
- > Progressiv muskelatrofi (PMA)
- > Primær lateral sklerose

Diagnosen skal være stillet af en neurologisk speciallæge.

Diagnosen på ALS skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere. De øvrige diagnoser skal være stillet den 1. januar 2017 eller senere.

Diagnosegruppe 12: Muskelsygdomme

Denne diagnosegruppe omfatter følgende diagnoser:

12a. Visse typer af muskelsvind

Progressiv muskeldystrofi af typerne:

Limp-Girdle Muskeldystrofi

- > Myasthenia gravis
- > Distal Muskelatrofi (Charcot-Marie-Tooth)
- > Facio-scapulohumeral dystrofi og
- > Inklusionslegeme myositis

Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere, dog den 1. januar 2008 eller senere for de to sidstnævnte diagnoser, og diagnosen skal være stillet på en neurologisk afdeling.

12b. Akut inflammatorisk polyradiculoneuropati

Akut inflammatorisk polyradiculoneuropati (AIDP) dækkes, når tilstanden dokumenteret kræver respiratorbehandling.

Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2016 eller senere.

Diagnosegruppe 13:

Diagnosegruppen omfatter følgende diagnoser:

13a. Parkinsons sygdom

Parkinsons sygdom med tilstedeværelse af mindst to ud af tre hovedsymptomer: muskelrigiditet, tremor og hypo-/oligokinesier. Diagnosen skal være sikret enten ved receptor skintigrafi forenelig med mb. Parkinson eller ved behandling med Parkinson medicin med klart bedrende effekt. Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2005 eller senere.

Undtaget fra dækningen er Parkinsons sygdom, der er fremkaldt af andre årsager, herunder tilfælde fremkaldt af anden medicin end førnævnte eller forgiftning.

Diagnosen skal være stillet på en neurologisk afdeling eller af en speciallæge i neurologi.

13b. Lewy Body Demens:

Lewy Body Demens er kendetegnet ved inklusionslegemer i nerveceller, fremadskridende demens, kernesymptomer (vekslende opmærksomhed og vågenhed, synshallucinationer, parkinsonisme) og støttesymptomer (REM-søvnforstyrrelser, overfølsomhed/bivirkninger ved antipsykotisk medicin, nedsat binding til dopamintransportere i basalganglier).

Diagnosen skal være dokumenteret ved tilstedeværelse af et eller flere kernesymptomer og et eller flere støttende symptomer.

Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2016 eller senere på en neurologisk afdeling eller af en speciallæge i neurologi.

Diagnosegruppe 14:

Diagnosegruppen indeholder følgende diagnoser:

14a. Kronisk nyresvigt

Nyresvigt i en sværhedsgrad så begge nyrer kronisk og uigenkaldeligt holder op med at fungere, hvilket resulterer i varig dialyse (enten peritoneal- eller hæmodialyse). Diagnosen anses for stillet, når varig dialyse er igangsat.

Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere.

14b. Nyre(r)transplantation

Planlagt eller foretaget nyre(r)transplantation hos personer med nyresygdom, der har medført intraktabelt nyresvigt, og som er diagnosticeret i forsikringstiden, hvor medlemmet er modtager. Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere.

Ved planlagt operation er det et krav, at medlemmet er accepteret på venteliste.

Diagnosegruppe 15: Organtransplantationer (hjerte, lunge(r), lever og bugspytkirtel)

Planlagt eller foretaget organtransplantation omfattende hjerte, lunge(r), lever eller bugspytkirtel hos personer med intraktabelt organsvigt diagnosticeret i forsikringstiden, hvor medlemmet er modtager. Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere.

Ved planlagt operation er det et krav, at medlemmet er accepteret på venteliste.

Diagnosegruppe 16: AIDS

En sygdom i immunsystemet forårsaget af infektion med human immundefekt virus type 1 (HIV-1). Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere.

Diagnosen skal opfylde Sundhedsstyrelsens kriterier for anmeldelsespligtig AIDS og være stillet på infektionsmedicinsk afdeling

Diagnosegruppe 17: Blindhed

Totalt permanent og irreversibelt tab af synsevnen på begge øjne, hvor synsstyrken på bedste øje er 1/60 eller derunder. Diagnosen skal være stillet 1. den januar 2000 eller senere. Synsfeltdefekter, hvor synsstyrken ikke er reduceret som anført, er ikke omfattet af dækningen.

Diagnosegruppe 18: Døvhed

Totalt og irreversibelt tab af hørelsen på begge ører. Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2000 eller senere.

Diagnosegruppe 19: Alzheimers sygdom

Degenerativ sygdom i hjernen, som er kendetegnet ved fremadskridende hukommelsestab og intellektuel reduktion. Frontotemporal demens er ikke omfattet af dækningen.

Diagnosen skal være stillet på en neurologisk afdeling og opfylde de internationalt anerkendte (NINCDS-ADRDA) kriterier for Alzheimer demens samt med tegn på progression af cerebral atrofi ved scanning
Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2014 eller senere.

Diagnosegruppe 20: Større forbrændinger, forfrysninger eller ætsninger

3. grads brandsår, forfrysninger eller ætsninger, hvor skaden dækker mindst 20 pct. af kroppens overflade. Diagnosen skal være stillet på en brandsårsafdeling.

Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2014 eller senere.

Diagnosegruppe 21: Bindevævssygdomme

Diagnosegruppen indeholder følgende diagnoser:

21a. Fremskreden systemisk sklerodermi

Fremskreden systemisk sklerodermi dækkes, når diagnosen er stillet ved kliniske symptomer (hud, karforandringer), histologiske forandringer og objektive tegn på inddragen af mindst et organ (spiserør, lunger, hjerte eller nyrer).

Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2016 eller senere på dermatologisk afdeling/bindevævslaboratorium.

21b. Wegeners granulomatose

Wegeners granulomatose dækkes, når diagnosen er stillet histologisk og serologisk, og behandling med kemoterapi/steroidterapi er iværksat.

Diagnosen skal være stillet den 1. januar 2016 eller senere på en lungemedicinsk-, reumatologisk- eller øre-, næse-, halsafdeling.

Bilag til afsnit H   Betingelser for PensionDanmark Sundhedsordning

Dette afsnit indeholder de særlige regler, som sammen med de generelle forsikringsbetingelser gælder for produkterne under PensionDanmark Sundhedsordning.

§ 1   Fysioterapi og kiropraktik

Stk. 1. Sundhedsordningen giver ret til behandling hos fysioterapeut eller kiropraktor af skader og problemer i bevægeapparatet, herunder arm- og bensmerter og iskias samt hovedpine.

Ved bevægeapparatet forstås muskler og sener i ryg, skuldre, nakke, knæ, albuer og håndled.

Retten til behandling, jf. dog stk. 2-4, er betinget af, at medlemmet forinden bestiller tid til behandling hos PensionDanmark. Første tidsbestilling skal altid ske ved telefonisk henvendelse til PensionDanmark, mens tidsbestilling herefter kan ske telefonisk til PensionDanmark, på selskabets hjemmeside, pension.dk, eller via selskabets app. Behandling, der er sket uden forudgående tidsbestilling hos PensionDanmark, er ikke omfattet af dækningen under sundhedsordningen.

Stk. 2. Dækningen omfatter skader og problemer, der er opstået som følge af såvel arbejdsrelaterede belastninger som belastninger pådraget i fritiden er dækket, dog undtaget følger ved udøvelse af professionel sport. Det gælder, hvad enten det er akut opstået eller er begrundet i et ældre underliggende problem.

Stk. 3. Dækningen kan omfatte op til 15 behandlinger inden for 12 måneder regnet fra 1. behandling.

Når PensionDanmark har bevilget 15 behandlinger, jf. ovenfor, giver PensionDanmark besked, når medlemmet på ny kan søge om behandling.

Stk. 4. PensionDanmark kan efter en faglig vurdering enten afvise behandling, hvis problemet ikke kan afhjælpes, eller stoppe et behandlingsforløb, hvis behandlingen skønnes at være uden virkning.

§ 2.   Sygeplejerskerådgivning, udredning og indsatser ved risiko for eller ved længerevarende sygdom

Stk. 1. Hvis medlemmet er længerevarende syg, eller medlemmet er i risiko for længerevarende sygdom, fx fordi medlemmet ofte er sygemeldt, giver sundhedsordningen medlemmet ret til telefonisk rådgivning og vejledning om sundhed, sygdom og behandling af en sygeplejerske i PensionDanmark, ligesom medlemmet har ret til at blive vurderet af sygeplejersken i PensionDanmark om retten til udredning, jf. stk. 3 og indsatser, jf. stk. 5 under sundhedsordningen.

Stk. 2. PensionDanmark vurderer på baggrund af telefonsamtalen, om medlemmet er i risiko for eller ved længerevarende sygefravær, ligesom PensionDanmark vurderer, om medlemmet har behov for udredning, jf. stk. 3 og indsatser, jf. stk. 5.

I givet fald vurderer PensionDanmark hvilket udredningsforløb og/eller hvilke indsatser, medlemmet kan visiteres til.

Det er en forudsætning for visiteringen, at medlemmet er omfattet af forsikringen ved førtidspension og Hurtig Diagnose.

Stk. 3. Forud for igangsætning af indsatser kan medlemmet af PensionDanmark blive visiteret til et udredningsforløb, for at PensionDanmarks kan vurdere behovet for og hvilke indsatser, medlemmet da skal visiteres til af PensionDanmark.

I udredningsforløbet, jf. § 3, kan følgende indgå:

- > Tværfaglig vurdering
- > Arbejdsmedicinsk vurdering

Medlemmet får en fast kontaktperson under hele udredningsforløbet, idet PensionDanmark koordinerer udredningsforløbet.

Stk. 4. Hvis udredningsforløbet resulterer i, at medlemmet efter PensionDanmarks vurdering har ret til indsatser, jf. stk. 5, koordinerer PensionDanmark indsatserne overfor medlemmet, idet medlemmet får en fast kontaktperson i hele afklaringsforløbet.

- Stk. 5.* Medlemmet kan efter PensionDanmarks vurdering, jf. stk. 4, have ret til følgende indsatser under sundhedsordningen:
- > Fysioterapi, funktionsafklaring og fysisk rehabilitering ved fysioterapeut
  - > Socialfaglig vejledning ved socialrådgiver
  - > Adfærdsregulering og smertehåndtering ved psykolog
  - > Hurtig Diagnose

Stk. 6. PensionDanmark vurderer, om en igangsat indsats kan afsluttes.

§ 3. Hurtig Diagnose

Stk. 1. Hvis PensionDanmark på baggrund af telefonsamtalen, jf. § 2 stk. 2, vurderer, at medlemmet har behov for udredning, giver sundhedsordningen ret til, at medlemmet kan visiteres til udredning under Hurtig Diagnose, dog kan der maksimalt udstedes to behandlingsgarantier inden for 12 måneder.

Stk. 2. Hvis medlemmet indsender en henvisning fra egen læge, vurderer PensionDanmark, jf. § 3, stk. 1, om medlemmet har ret til udredning under Hurtig Diagnose fra sundhedsordningen. PensionDanmark vurderer ligeledes, om medlemmet har ret til genoptræning, hvis medlemmet har indsendt en henvisning fra behandlende læge eller speciallæge.

Stk. 3. Hurtig Diagnose kan efter forudgående godkendelse af PensionDanmark dække:

- > Medlemmets udgifter forbundet med udredning i privat regi, herunder privathospitaler, privatpraktiserende speciallæger og laboratorier
- > Alle udgifter til patientandelen af fysioterapeutisk genoptræning i op til to måneder, når speciallæge har ordineret dette i afslutningen af udredningen eller efter gennemgået operation i offentligt regi.

Stk. 4. Hvis udredningen fører til, at der ikke kan stilles en diagnose på medlemmets sygdomssymptomer, afsluttes udredningen, når det lægefagligt vurderes, at alle relevante undersøgelser er gennemført.

Udredningen kan desuden afsluttes, hvis medlemskabet ophører, fx ved overførsel af pensionsopsparingen til et andet selskab.

Stk. 5. Hurtig Diagnose dækker ikke genoptræning af et medlems kroniske sygdom, men eventuelle følgesygdomme er dog omfattet af Hurtig Diagnose.

§ 4. Guide til det offentlige sundhedsvæsen

Stk. 1. Sundhedsordningen giver medlemmet ret til telefonisk vejledning om medlemmets muligheder, rettigheder og regler i det offentlige Sundhedsvæsen, herunder vejledning om ventetider, frit sygehusvalg, behandlingsgaranti, genoptræning, medicintilskud og klageprocedurer.

§ 5. Online sundhedstest

Stk. 1. Medlemmet har adgang til en online sundhedstest, som indeholder en række spørgsmål om medlemmets kost-, ryge og motionsvaner, der påvirker helbredet.

Sundhedstestens resultat giver medlemmet et overblik over sundhedstilstanden, og medlemmet får samtidig enten generelle råd om sundhed eller tilbud om telefonisk sygeplejerskerådgivning.

§ 6. Online lægekonsultation

Stk. 1. Medlemmet har adgang til online lægekonsultation, som omfatter lægefaglig rådgivning, herunder henvisning til behandling i det offentlige sundhedssystem samt udskrivning af visse recepter. Ydelsen omfatter også husstandens børn under 15 år.

§ 7. Online psykologhjælp

Medlemmet har adgang til online psykologhjælp døgnet rundt ved psykiske problemer. Dækningen kan omfatte op til seks online samtaler med psykologen inden for 12 måneder. Dækningen kan også omfatte fx fysiske psykologsamtaler, hvis psykologen vurderer behov herfor.

§ 8. Dobbeltforsikring

- Stk. 1.* Hvis dine udgifter fuldt ud er blevet dækket under PensionDanmark Sundhedsordning, og du er medlem af Sygeforsikring Danmark, vil PensionDanmark få udbetalt det tilskud, du måtte være berettiget til, fra Sygeforsikring Danmark efter reglerne om regres.
- Stk. 2.* Hvis dine udgifter delvist er blevet dækket under PensionDanmark Sundhedsordning, og du er medlem af Sygeforsikring Danmark, indgår dækningen fra PensionDanmark ved beregningen af det tilskud, du måtte være berettiget til fra Sygeforsikring Danmark efter reglerne om regres.

§ 9. Udeblivelse

- Stk. 1.* Ved gentagne udeblivelser fra bestilte behandlinger og øvrige tilkendte sundhedsydelse efter ovennævnte bestemmelser, kan PensionDanmark stoppe for adgangen til tidsbestilling og sundhedsydelser i en periode på seks måneder.

Som besluttet på bestyrelsesmøde den 21. februar 2025.